

Consiliul Județean Harghita
Harghita Megye Tanácsa

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

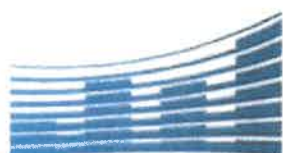

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN HARGHITA
HARGITA MEGYE
TANFELÜGYELOSÉGE

Nr. 16 885 /2018. 07. 13

Studiu privind predarea și învățarea limbii române în școlile și secțiile cu predare în limba maghiară ale județului Harghita

**CONSILIUL JUDEȚEAN HARGHITA
BIROUL DE ANALIZĂ ȘI SINTEZĂ**

Contents

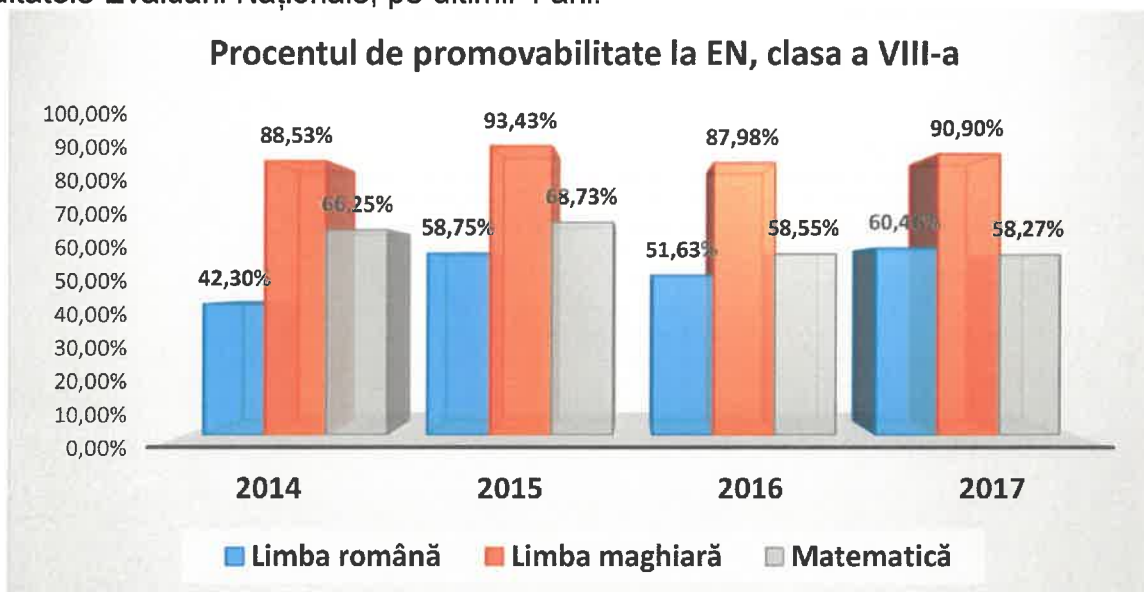
I.	Prezentare generală.....	3
II.	Prezentarea rezultatelor chestionarelor completate de elevi.....	6
III.	Prezentarea rezultatelor chestionarelor completate de părinți	17
IV.	Prezentarea rezultatelor chestionarelor completate de profesori.....	33
V.	Prezentarea unor situații comparative.....	46
VI.	Concluzii	53
VII.	Opinii și recomandări din partea chestionaților	54
VIII.	Propuneri de măsuri pentru decidenți	58

I. Prezentare generală

Consiliul Județean Harghita, Asociația pentru Județul Harghita, Inspectoratul Școlar Județean Harghita și Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională au organizat și realizat în perioada octombrie-decembrie 2017 un studiu privind predarea și învățarea limbii române în județul nostru. Inițiativa îi aparține Consiliului Județean Harghita, care este și beneficiarul studiului. Această sarcină i-a revenit unui grup de lucru, format din reprezentanți ai celor trei instituții.

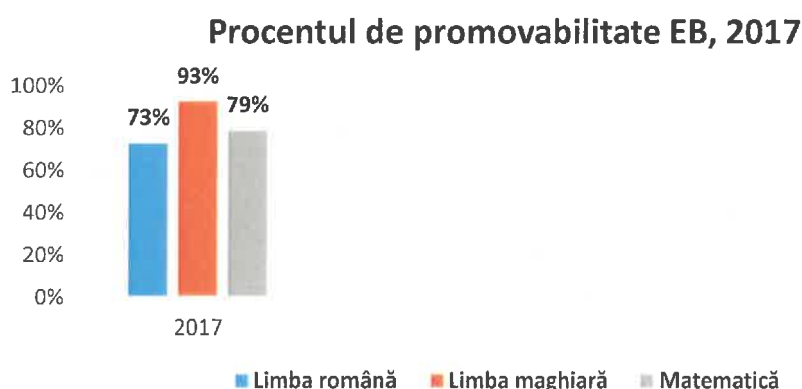
Grupul de lucru a căutat răspunsuri privind predarea și învățarea limbii române, cunoscându-se că disciplina limba și literatura română ridică, an de an, probleme elevilor care se prezintă la Evaluarea Națională sau la examenul de Bacalaureat.

Rezultatele Evaluării Naționale, pe ultimii 4 ani:

Sursa: ISJ Harghita

Rezultatele Examenului de bacalaureat, 2017:

Sursa: ISJ Harghita

Scopul realizării acestui studiu este de a ajuta elevii și tinerii din regiunea noastră să învețe și să utilizeze cu încredere limba română. Este adevărat că această problemă a fost și este cunoscută și dezbătută în diverse medii, însă grupul de lucru a considerat că rezultatele studiului pot aduce o imagine mai clară privind această situație față de constatările empirice

ale elevilor, părinților, cadrelor didactice din mediile preuniversitare și universitare sau decât afirmațiile și constatările apărute în presă. Grupul de lucru a fost conștient de la bun început că, pe de o parte, acest studiu poate că nu va fi primit cu entuziasm de toți cititorii, dar, de pe altă parte, cunoaște că numai o radiografie completă și corectă a problemei poate duce la căi de ameliorare a situației. Prin urmare, grupul de lucru nu a făcut altceva decât să a prezentat starea de fapt, iar, la final, a grupat propunerile respondenților.

Grupul de lucru a elaborat trei tipuri de chestionare: unul pentru elevi, unul pentru părinții elevilor și unul pentru profesorii de limba și literatura română. Cele trei categorii de respondenți au răspuns la chestionare în perioada 20-29 noiembrie 2017. Pe această cale, le mulțumim tuturor respondenților pentru răspunsurile date, precum și reprezentanților unităților de învățământ care ne-au trimis răspunsurile în format electronic. Grupul de lucru a procesat un număr considerabil de răspunsuri, după cum urmează: 833 de chestionare completate de elevi, 799 de chestionare completate de părinți și 136 de chestionare completate de cadre didactice. Chestionarul adresat profesorilor de limba și literatura română a fost elaborat în două limbi. Astfel, 43 de profesori au răspuns la chestionare în limba română, iar 93 în limba maghiară. Am folosit procedura de eșantionare aleatorie în rândul elevilor din clasa a VII-a și a XI-a din județul Harghita și ai părinților acestora, eroarea standard fiind de 1,75%. Din eșantion au făcut parte părinții elevilor care au fost selectați pentru completarea chestionarului, în scopul comparării răspunsurilor. De asemenea, au fost chestionați profesorii de limba și literatura română ai elevilor care au făcut parte din eșantion.

Conform datelor INSS, în urma recensământului din anul 2011, populația județului se distribuie astfel: în zona Ciuc trăiesc 35,4% dintre locuitorii județului, în zona Odorhei: 27,5%, în zona Gheorgheni: 16,2%, în zona Cristur: 10,7%, în timp ce în zona Topliței, 10% dintre locuitori; din totalul populației județului, cea maghiară se distribuie astfel: în zona Ciuc: 37%, în zona Odorhei: 31%, în zona Gheorgheni: 18%, în zona Cristur: 12%, în zona Topliței 2%.

Populația maghiară, pe zone, în mediul urban:

Zona	mediul urban
Ciuc	35,81%
Odorhei	48,22%
Gheorgheni	37,30%
Cristur	29,27%
Toplița	54,03%

Sursa: <http://www.recensamanromania.ro/rezultate-2/>

Ipotezele grupului de lucru:

- Elevii sunt motivați în a-și însuși limba română.
- Este important ca elevii să cunoască bine limba română, atât pentru elevi, cât și pentru părinți și profesori.
- În însușirea limbii române, elevii se confruntă cu diverse obstacole.
- Lipsește armonia dintre conținuturi, cantitate, calitatea manualelor, metodele și posibilitățile de învățare a limbii române.
- Succesul școlar la învățarea limbii române este redus, acest fapt se reflectă și în notele obținute de elevi.
- Elevii au o relație specială față de limba română.

Date despre respondenți:

Grupul Categorie/Célcsoport	Clasa/Nivelul studiilor absolvite/Vechimea/Osztály/ ly/Végzettség/ Régiség (%)			Sexul/Nem (%)		Vârsta (ani)/Eletkor (év) (%)					Ocupația/Foglalkozás (%)						
	Osztály			B/F	F/N	12-15		16-19			Elevi/Tanuló						
Elevi/Tanulók	≤10	11-19	≥20	48	52	52		38									
	Végzettség																
Părinți/Szülők	Végzettség																
	Elementare/Alapok	Medii/Középfok	Superioare/Felsőfok	20	80	≤30	30-39	40-49	50-59	≥60	Nem lucrează/ Nem dolgozik	Uncalificat/ nem calificat/ nem kvalifikált	Calificat/ kvalifikált	Intelectuală/ intellektuális/ értelmiségi	Conducere/ Vezető	Prezintător/ állalkozó	
Profesori/Tanár	Vechimea/Régiség																
	≤10	11-19	≥20	11	89	35	36-49	50				Profesori de limba și lit. română/Romántanár					
	26	48	26			29	54	17									

Numărul respondenților pe zone:

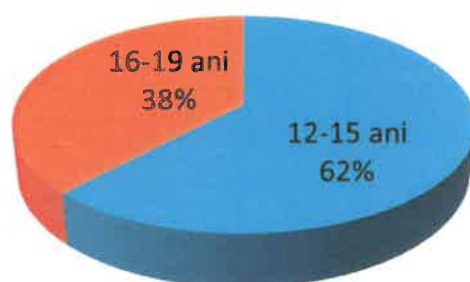
Zona/Respondenți	Elevi	Părinți	Profesori
Ciuc	381	373	52
Odorhei+Cristur	295	276	61
Gheorgheni+Toplița	157	150	23

În continuare, prezentăm rezultatele studiului.

II. Prezentarea rezultatelor chestionarelor completate de elevi

a) La studiu au participat elevii claselor a VII-a (elevii având vârste de 12-15 ani) și a XI-a (elevii având vârste de 16-19 ani). S-a stabilit ca participanții la studiu să fie cu un an înainte de examenul de absolvire, pentru ca în răspunsurile lor să nu se reflecte un anumit stres (încordare, tensiune, nervozitate, oboseală, emotivitate, supraîncărcare etc.). În plus, elevii mai mici (de exemplu, cei din clasele primare) ar fi avut dificultăți în a înțelege chestionarul. În județul Harghita, în acest an școlar, 3137 elevi frecventează clasa a VII-a, dintre care 2666 elevi sunt înscriși la secția maghiară. În anul școlar, 2017-2018, în clasa a XI-a, în învățământul liceal, sunt înscriși 2411 elevi, dintre care 1844 la secția maghiară. În ceea ce privește școala profesională, clasa a XI-a (anul III), dintre cei 633 elevi înscriși, 570 sunt la secția maghiară.

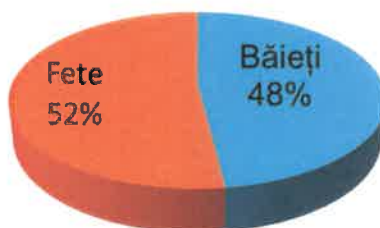
Situația respondenților pe vârste

12-15 ani	61,53%
16-19 ani	38,47%

b) În ceea ce privește sexul participanților la studiu, se observă că fetele sunt cu 4,4% mai multe decât băieții.

Situația respondenților pe sexe

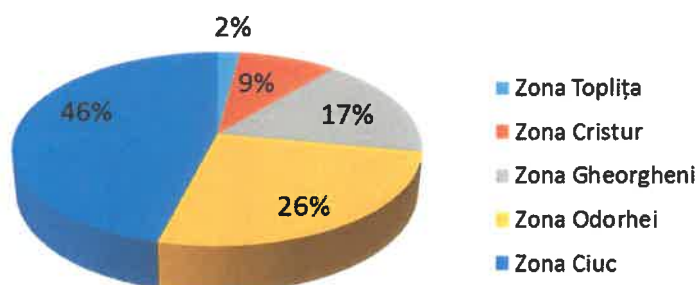

Băieți	47,80%
Fete	52,20%

c) Referitor proveniența elevilor, se observă că cei mai mulți provin din zona Ciuc, cei mai puțini din zona Toplița, ceea ce corespunde cu distribuția populației maghiare din județ.

Zona Ciuc	45,70%
Zona Odorhei (inclusiv Zona Cristur)	35,40%
Zona Gheorgheni (inclusiv Zona Toplița)	18,90%
Total	100,00%

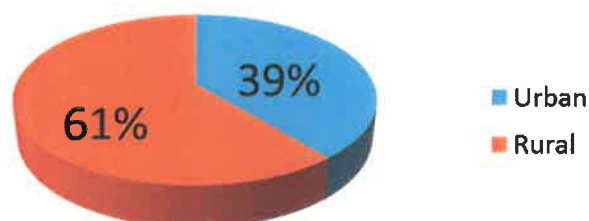
Respondenții pe zone geografice

d) Majoritatea respondenților provin din mediul rural.

Urban	39,50%
Rural	60,50%
Total/Összesen	100,00%

Respondenți pe categorii de așezări (mediu)

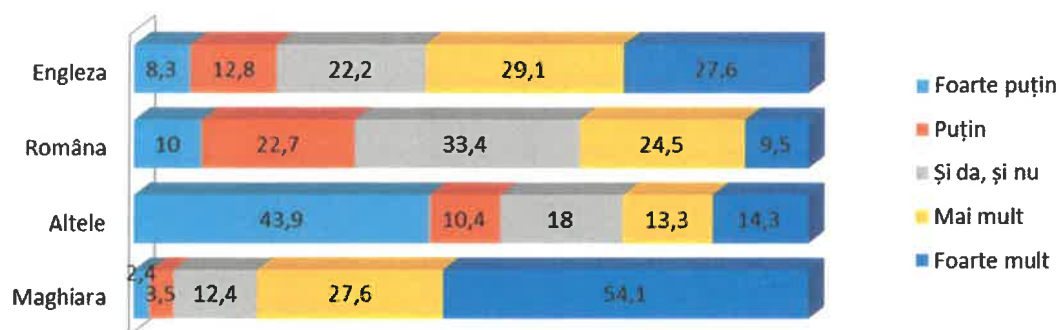
e) În ceea ce privește distribuția pe clase, se observă că elevii clasei a VII-a au participat într-un număr mai mare la studiu decât cei de a XI-a. Menționăm că, după clasa a IX-a, o parte a elevilor își continuă studiile în învățământul profesional, ceea ce conduce la un număr mai scăzut de elevi în învățământul liceal.

Clasa a VII-a	58,70%
Clasa a XI-a	41,30%

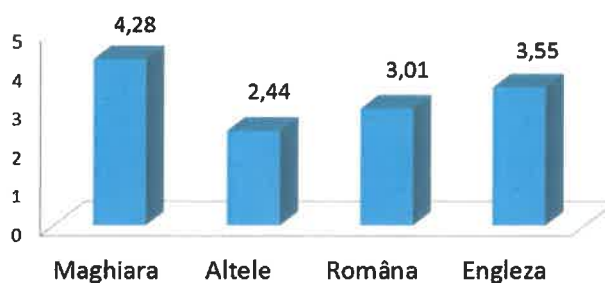
1. Elevii au răspuns în felul următor la întrebarea: *În ce măsură îți plac limbile menționate mai jos?/ Mennyire szereted az alábbi nyelveket?*

În ce măsură îți plac limbile menționate mai jos?	Maghiar	Româna	Engleza	Altele
Foarte puțin	2,4	10	8,3	43,9
Puțin	3,5	22,7	12,8	10,4
Și da, și nu	12,4	33,4	22,2	18
Mai mult	27,6	24,5	29,1	13,3
Foarte mult	54,1	9,5	27,6	14,3

În ce măsură îți plac limbile menționate mai jos (%)?

În medie, elevii îndrăgesc limbile menționate mai jos

Se observă că limba preferată de elevii chestionați este limba lor maternă (maghiara), care este urmată de limba engleză și apoi de limba română. Motivarea acestei situații se regăsește la punctul 8. Mai exact, în cazul limbii române, cel mai frecvent a fost ales răspunsul *Și da, și nu*; în cazul limbii engleze cel mai frecvent răspuns a fost varianta *Mai mult*.

2. La întrebarea *Ce medie ai avut în anul școlar precedent la limba și literatura română?*:

Ce medie ai avut în anul școlar precedent la limba și literatura română?

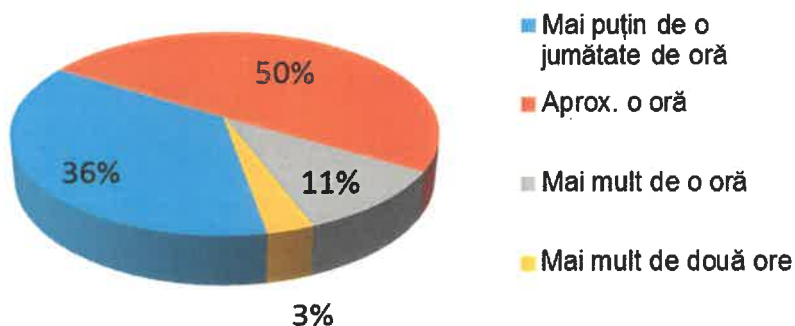

Mai puțin de 5	0,24%
5-6	31,93%
7-8	37,33%
9-10	30,50%
Total	100,00%

Se constată că aproape 70% dintre elevi au avut medii mai mici de 8 în anul școlar precedent.

3. Am dori să observăm cât timp investesc elevii în învățarea (acasă) a limbii române, cu ajutorul întrebării: *Cât timp acorzi, în fiecare zi, învățării limbii române?*

Cât timp petreci, zilnic cu învățarea limbii române, după cursuri?

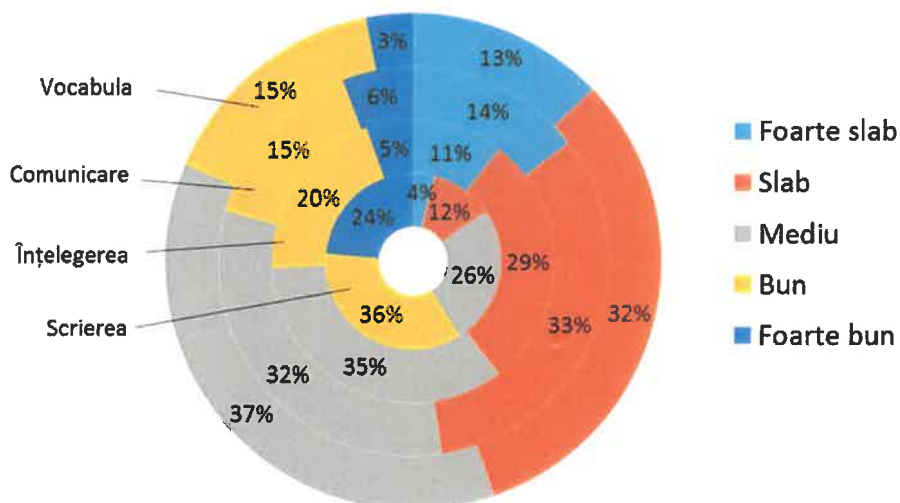

Mai puțin de o jumătate de oră	36,55%
Aprox. o oră	49,75%
Mai mult de o oră	10,65%
Mai mult de două ore	3,05%
Total	100,00%

Rezultatele ne surprind datorită faptului că jumătate dintre elevi afirmă că învață, în medie, o oră, zilnic, ceea ce, din punctul nostru de vedere, este mult, ținându-se cont de faptul că elevii au mai mult de 30 de ore de cursuri/săptămână, iar limba și literatura nu este singura disciplină la care trebuie să se pregătească pentru a doua zi. Aproape două treimi dintre elevi (63,45%) se pregătesc, zilnic, acasă, cel puțin o oră la limba și literatura română.

4. Cu ajutorul următoarei întrebări am dori să aflăm cum își apreciază elevii nivelul de cunoștințe de limba română: *Cum îți apreciezi nivelul actual de cunoștințe de limba română?/Hogyan értékeled a jelenlegi román nyelvtudásodat?*

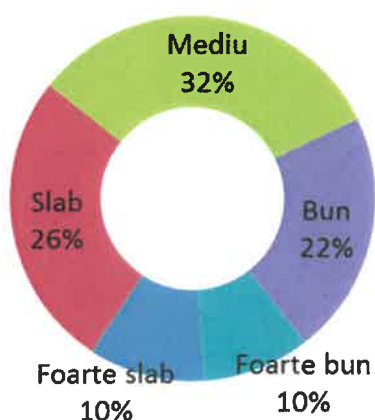
Cum îți apreciezi nivelul actual de cunoștințe de limba română?

Cum îți apreciezi nivelul actual de cunoștințe de limba română?

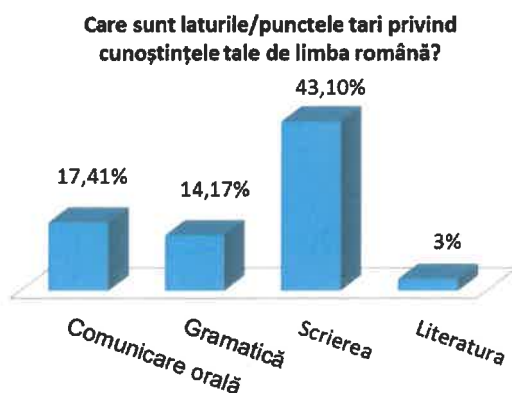
Cum îți apreciezi nivelul actual de cunoștințe de limba română?	Scrierea	Înțelegerea textului	Comunicarea orală	Vocabularul
Foarte slab	3,50%	10,40%	14,60%	12,80%
Slab	11,80%	29,20%	33%	31,80%
Mediu	25,50%	34,70%	31,60%	36,70%
Bun	35,80%	20,30%	14,80%	15,50%
Foarte bun	23,50%	5,40%	6%	3,10%
Total	100%	100%	100%	100%

Comparat cu cele patru competențe amintite așa își apreciază elevii cunoștințele lor de limba română:

Se observă că elevii județului nostru se consideră a fi buni la scris, dar slabi la comunicarea orală. Pe scurt, ei consideră că știu să scrie, dar nu și să vorbească.

5. Care sunt, în opinia ta, punctele tari privind cunoștințele tale de limba română?

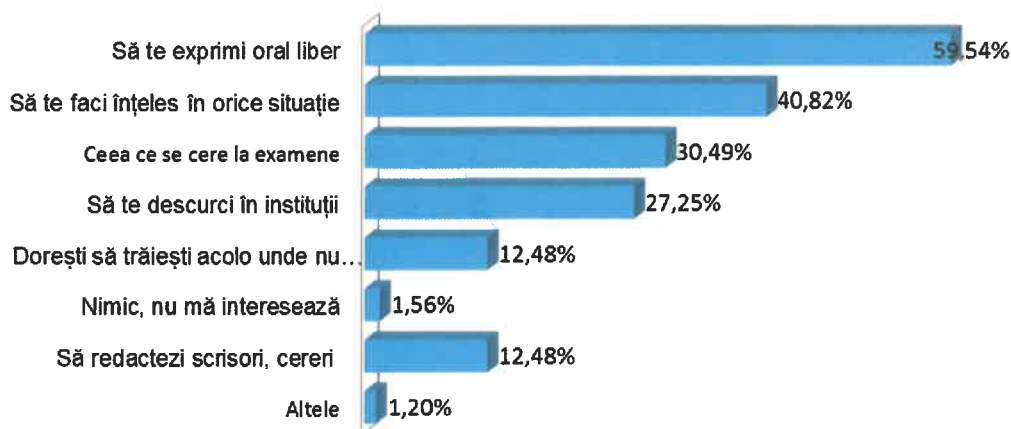
Comunicare orală	17,41%
Gramatică	14,17%
Scrierea	43,10%
Literatura	3,00%
Nu a răspuns	22,2%

Răspunsurile acestei întrebări întăresc constatarea făcută anterior, adică elevii maghiari din județ sunt buni la scriere, celelalte cunoștințe fiind deficitare, literatura situându-se chiar pe ultimul loc. Facem mențiunea că un număr considerabil de elevi (22,2%) nu a răspuns la această întrebare.

6. Răspunsurile la această întrebare înseamnă și răspunsul pentru deficiențele pe care elevii le-au confirmat la întrebarea anterioară:

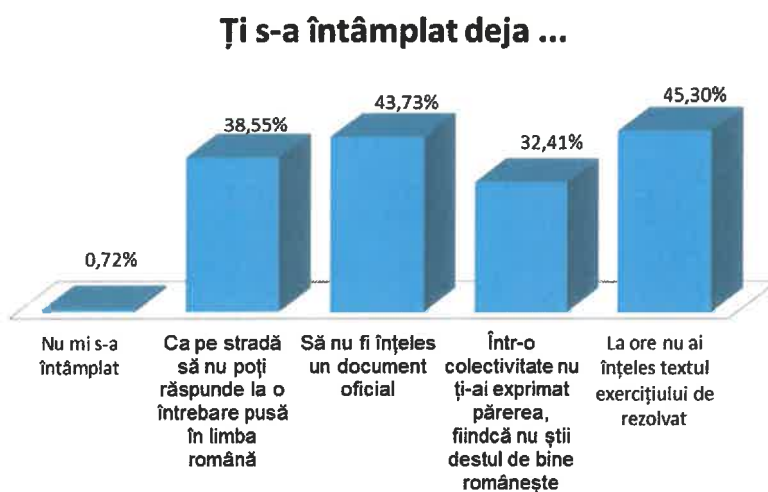
<i>După părerea ta, ce este util de învățat?</i>	
<i>Să te exprimi oral liber</i>	59,54%
<i>Să te faci înțeles în orice situație</i>	40,82%
<i>Ceea ce se cere la examene</i>	30,49%
<i>Să te descurci în instituții</i>	27,25%
<i>Dorești să trăiești acolo unde nu este nevoie de limba română</i>	12,48%
<i>Nimic, nu mă interesează</i>	1,56%
<i>Să redactezi scrisori, cereri</i>	12,48%
<i>Altele</i>	1,20%

După părerea ta, ce este util de învățat?

Elevii observă că cel mai mare deficit al lor constă în exprimarea orală, adică să știe să vorbească liber, întrucât ei afirmă că cel mai util aspect privitor la învățarea limbii române este să știe să vorbească și să se facă înțeleși în orice situație. Pregătirea pentru examene ocupă în cazul lor locul al treilea.

7. Elevii au dat următoarele răspunsuri privitor la experiențele lor de folosire a limbii române: *Ți s-a întâmplat deja ...*

<i>Ți s-a întâmplat deja ...</i>	
<i>Nu mi s-a întâmplat</i>	0,72%
<i>Ca pe stradă să nu poți răspunde la o întrebare pusă în limba română</i>	38,55%
<i>Să nu fi înțeles un document oficial</i>	43,73%
<i>Într-o colectivitate nu ți-ai exprimat părerea, fiindcă nu știi destul de bine românește</i>	32,41%
<i>La ore nu ai înțeles textul exercițiului de rezolvat</i>	45,30%

La această întrebare ne-a surprins faptul că mulți elevi chestionați au experiențe negative privind folosirea limbii române, în sensul că, din cauza lipsei de cunoștințe corespunzătoare, s-au confruntat cu situații diverse: ori nu au înțeles întrebările care li s-au adresat, ori nu și-au exprimat părerea într-o anumită colectivitate, iar cei mai mulți dintre ei afirmă că nu au înțeles sarcina de lucru din timpul orei. Este interesant faptul că mai puțin de 1% dintre elevii respondenți afirmă că nu au probleme referitoare la folosirea limbii române în viața zilnică.

8. Privitor la obstacolele întâmpinate în învățarea limbii române, elevii au răspuns în felul următor: *Ce crezi, ce te împiedică în învățarea limbii române?*

Ce crezi, ce te împiedică în învățarea limbii române?

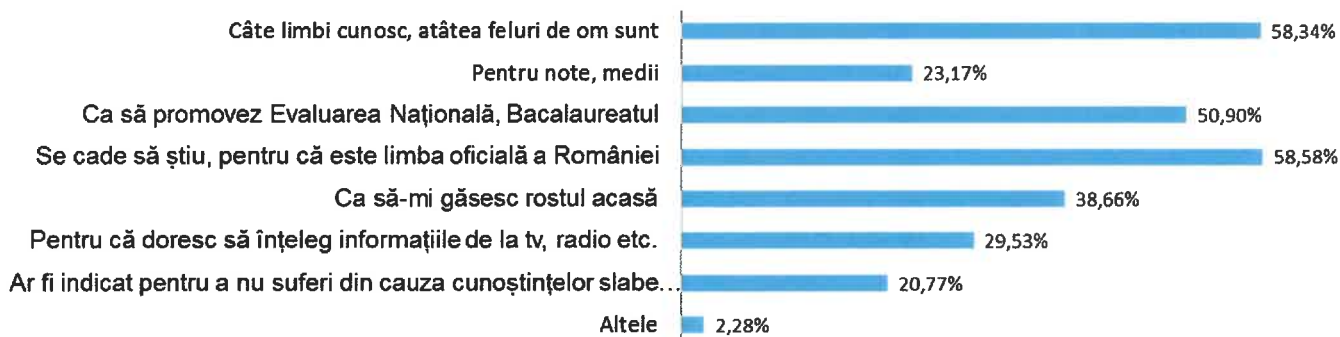
<i>Ce crezi, ce te împiedică în învățarea limbii române?</i>	
<i>Mi se cere prea mult deodată</i>	45,42%
<i>Nu am sentimentul succesului</i>	15,54%
<i>Mi se predă ceea ce nu mă interesează</i>	16,75%
<i>Nu este interesant pentru mine felul în care mi se predă</i>	13,86%
<i>Nu am unde să exerseze limba vorbită</i>	46,39%
<i>Parcă nici mediul nu ar vrea să învăț limba română</i>	6,63%
<i>Altel</i>	5,42%
<i>Nimic</i>	1,57%

Graficul ne arată că, din punctul de vedere al elevilor, aceștia nu au unde să exerseze limba română, în plus, la școală li se cere prea mult de învățat, deodată.

9. *De ce este nevoie să știi bine românește?* La această întrebare, elevii ne-au surprins, din nou, cu două motive pentru care consideră ei că este nevoie să cunoască bine limba română, ambele obținând în jur de 58%: *Se cade să știi, pentru că este limba oficială a României.* și *Câte limbi cunosc, atâtea feluri de om sunt* (proverb care se referă la șansele pe care le are o persoană dacă știe mai multe limbi). Promovarea examenelor naționale se află, din nou, pe locul al treilea.

<i>De ce este nevoie să știi bine românește?</i>	
Câte limbi cunoști, atâtea feluri de om sunt	58,34%
Pentru note, medii	23,17%
Ca să promovezi Evaluarea Națională, Bacalaureatul	50,90%
Se cade să știi, pentru că este limba oficială a României	58,58%
Ca să-mi gălesc rostul acasă	38,66%
Pentru că dorești să înțelegi informațiile de la tv, radio etc	29,53%
Ar fi indicat pentru a nu suferi din cauza cunoștințelor slabe de limba română	20,77%
Altele	2,28%

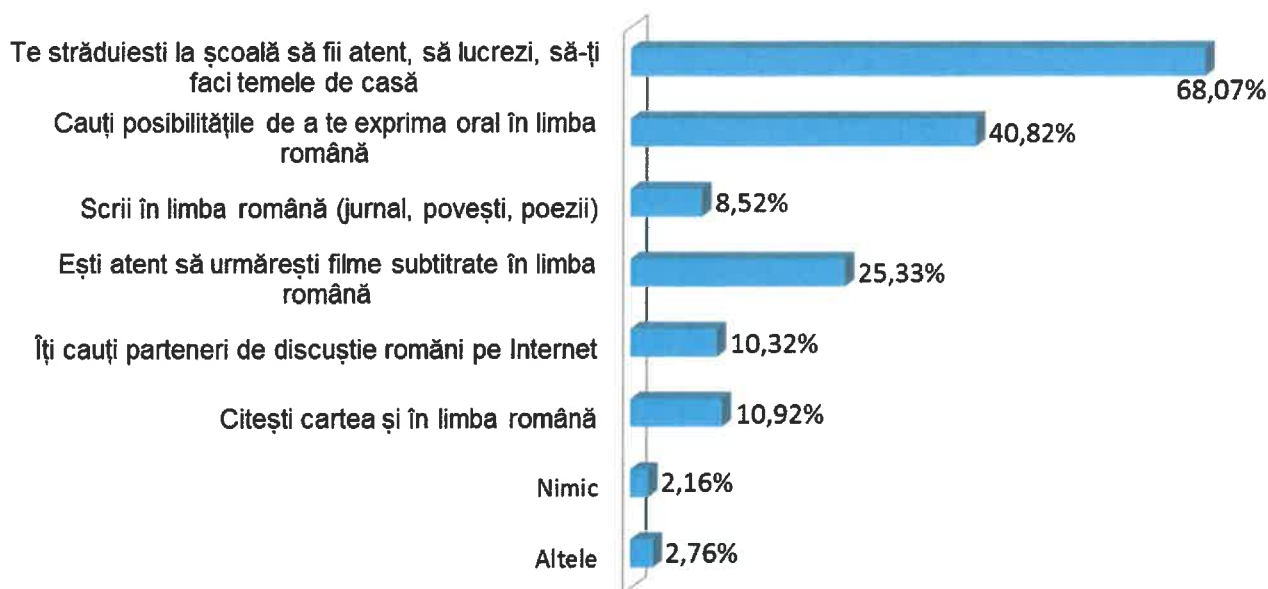
De ce este nevoie să știi bine românește?

10. I-am întrebat pe elevi cu ce pot ei contribui la învățarea limbii române: *Ce poți să faci pentru a învăța bine limba română?*

<i>Ce poți să faci pentru a învăța bine limba română?</i>	
Te străduiești la școală să fii atent, să lucrezi, să-ți faci temele de casă	68,07%
Cauți posibilitățile de a te exprima oral în limba română	40,82%
Scrii în limba română (jurnal, povești, poezii)	8,52%
Ești atent să urmărești filme subtitrate în limba română	25,33%
Ți cauți parteneri de discuție români pe Internet	10,32%
Citești cartea ta preferată și în limba română	10,92%
Nimic	2,16%
Altceva	2,76%

Ce poți să faci pentru a învăța bine limba română?

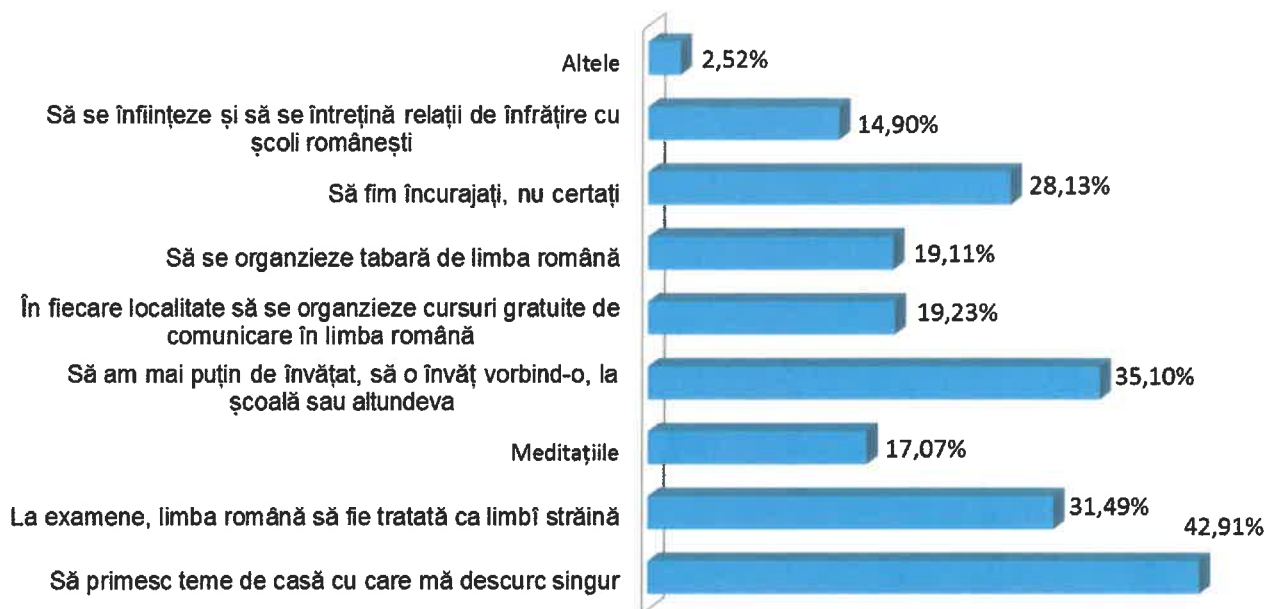

Elevii admit că, în primul rând, ei trebuie să fie atenți la școală, să învețe cât mai mult și să se pregătească cât mai bine pentru lecții. Ei mai afirmă că ar fi util să caute posibilități de a vorbi limba română.

11. Am mai dorit să aflăm ce modalități le pot fi de folos în însușirea limbii române: *Ce poate ajuta la învățarea cu succes a limbii române?*

<i>Ce poate ajuta la învățarea cu succes a limbii române?</i>	
Să primesc teme de casă cu care mă descurc singur	42,91%
La examene, limba română să fie tratată ca limbă străină	31,49%
Meditațiile	17,07%
Să am mai puțin de învățat, să o învăț vorbind-o, la școală sau altundeva	35,10%
În fiecare localitate să se organizeze cursuri gratuite de comunicare în limba română	19,23%
Să se organizeze tabere de limba română	19,11%
Să fim încurajați, nu certați	28,13%
Să se înființeze și să se întrețină relații de înfrățire cu școli românești	14,90%
Altele	2,52%

Ce poate ajuta la învățarea cu succes a limbii române?

Constatăm că elevii doresc să primească teme cu care se pot descurca singuri, fără ajutorul adulților, întrucât cifrele ne arată că aproximativ 43% dintre ei nu sunt capabili să-și rezolve singuri temele de casă. O altă cale ar fi posibilitatea de a vorbi limba română, la școală sau într-un alt mediu și să aibă mai puțin de învățat. Aproape o treime dintre elevi și-ar dori ca la examene, limba și literatura română să fie tratată ca o limbă străină.

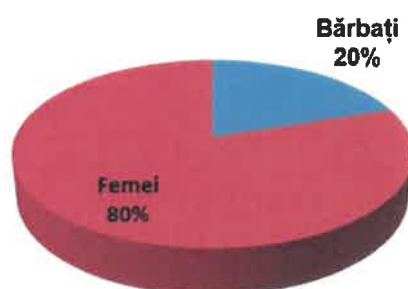
Din cele afirmate mai sus, observăm că elevii acordă o atenție mărită problemei însușirii limbii române, își recunosc lipsurile și întrevăd căi de îmbunătățire a situației.

III. Prezentarea rezultatelor chestionarelor completate de părinți

a) Sexul respondenților/A válaszadó neme

	Valori absolute	Valori relative
Bărbați	161	20,15%
Femei	638	79,85%
Total	799	100%

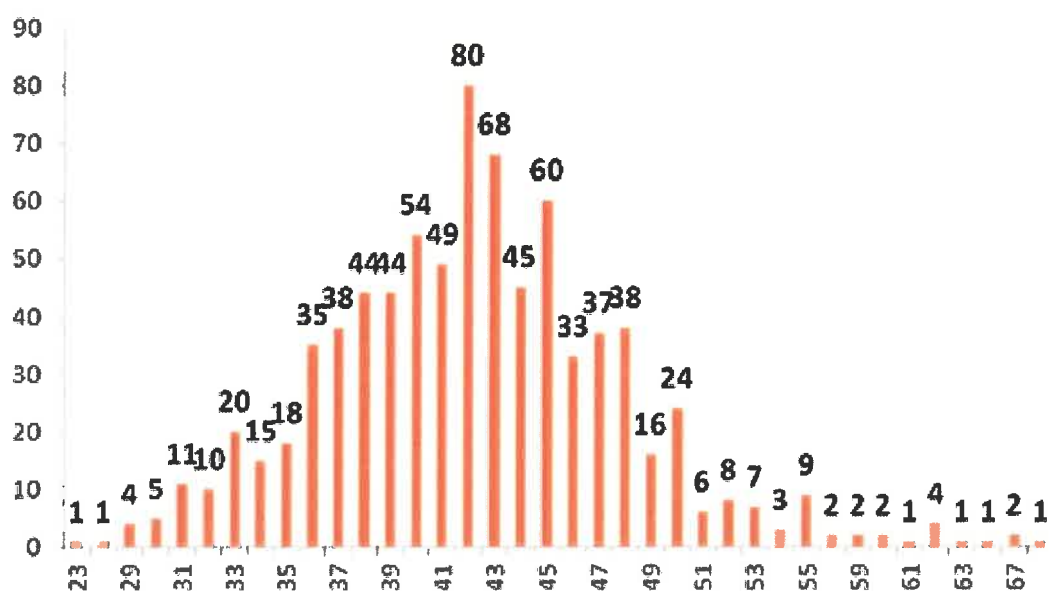
Sexul respondenților

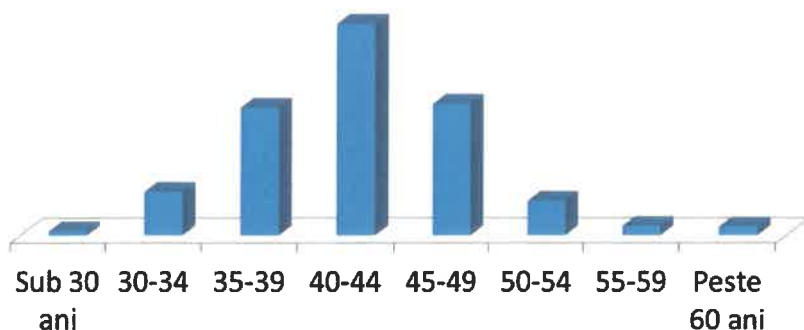
Observăm că, în marea majoritate a cazurilor, au răspuns femeii. Presupunem că mamele se ocupă, de obicei, de educarea, sprijinul și controlul copiilor lor, de aceea avem de patru ori mai multe răspunsuri de la femeii (mame) decât de la bărbații (tați).

b) Vârsta părinților respondenți

Vârsta respondenților (ani)

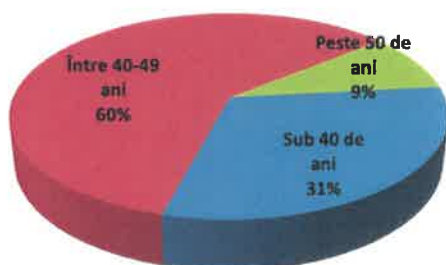
Vârsta părinților respondenți

Grupare 1.:

Vârsta	%
Sub 30 de ani	0,75
30-34	7,63
35-39	22,40
40-44	37,05
45-49	23,03
50-54	6,01
55-59	1,63
Peste 60 de ani	1,50
Total	100,0

Vârsta respondenților

Grupare 2.:

Vârsta	%
Sub 40 de ani	30,79
Între 40-49 ani	60,08
Peste 50 de ani	9,14
Total	100,0

Majoritatea părinților au vârste cuprinse între 40 și 49 de ani. Cu toate acestea, observăm în grafic părinți tineri și vârstnici, de unde putem presupune că cei foarte tineri ar putea fi frații mai mari sau alte rude ale elevilor chestionați sau, în cazul celor vârstnici, ar putea fi bunicii sau, de asemenea, alte rude ale copiilor.

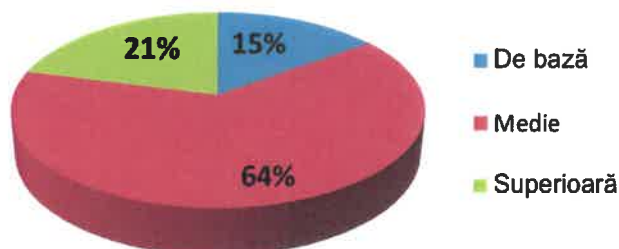
c) Nivelul studiilor respondenților

Studii absolvite	%
8 clase sau mai puțin	14,89
10 clase sau școală profesională	23,90
Bacalaureat	36,30
Studii universitare de scurtă durată	2,50
Studii universitare sau postuniversitare	21,03
Nu au răspuns	1,38
Total	100

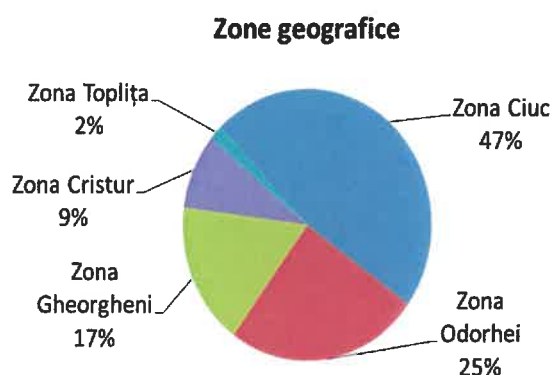
Dintre cei care au răspuns:

Pregătire	%
De bază (cu 8 clase sau mai puțin)	15,10
Medie (10 clase, școală profesională, bacalaureat, studii universitare de scurtă durată)	63,58
Superioară (universitare sau postuniversitare)	21,32
Total	100,00

Nivelul de pregătire al respondenților

d) Distribuția părinților chestionați pe zone geografice:

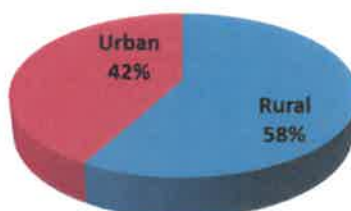
Zona Ciuc	46,70%
Zona Odorhei (inclusiv Zona Cristur)	34,60%
Zona Gheorgheni (inclusiv Zona Toplița)	18,70%

Facem aceeași constatare ca și în cazul elevilor, adică cei mai mulți părinți chestionați provin din zona Ciucului, cei mai puțini din zona Topliței, ceea ce corespunde distribuției pe zone a populației maghiare din județul nostru.

e) Distribuția părinților chestionați pe medii de proveniență (urban/rural):

Urban	Rural
41,80%	58,20%

Distribuția respondenților în funcție de localității

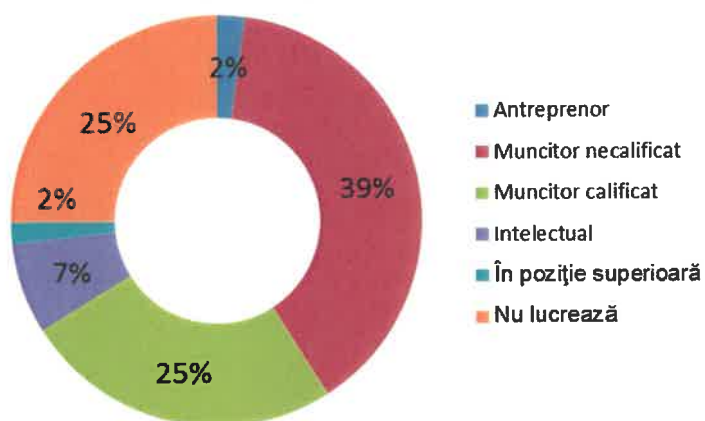

Asemănător situației elevilor, și în cazul părinților, observăm că majoritatea participanților la studiu provin din mediul rural.

f) *Ocupația părinților*

<i>Ocupația respondenților</i>	
Nu lucrează	25,00%
Muncitor necalificat	38,80%
Muncitor calificat	25,13%
Intelectual	7,16%
În poziție superioară	1,69%
Antreprenor	2,21%

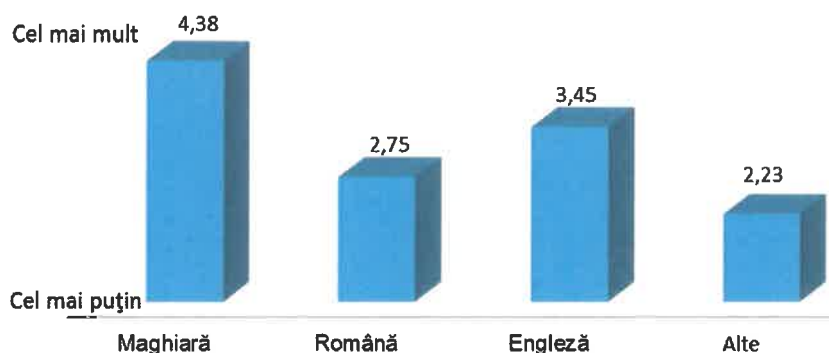
Ocupația respondenților

1. Părinților le-am adresat aceeași întrebare ca și copiilor *Ce limbă îi place cel mai mult copilului dvs.?/Melyik nyelvet szereti gyermeke leginkább?*

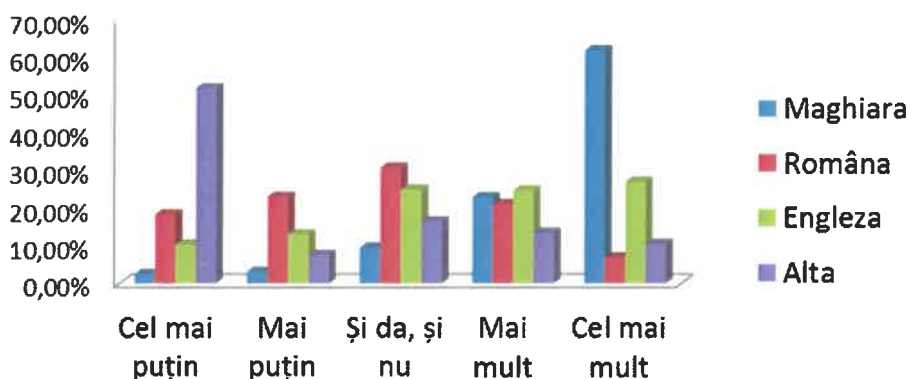
<i>Ce limbă îi place cel mai mult copilului dvs.?</i>				
	Maghiara	Româna	Engleza	Alta
Cel mai puțin	2,6%	18,3%	10,3%	51,8%
Mai puțin	3,1%	23%	13,1%	7,6%
Și da, și nu	9,5%	30,8%	24,9%	16,5%
Mai mult	22,9%	21%	24,7%	13,5%
Cel mai mult	61,8%	6,9%	27%	10,5%
<i>Total</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>

Conform părerii părerii părinților, în ce măsură le plac copiii lor limbile menționate mai jos (medie)?

Modus este valoarea marcată de majoritatea respondenților. De exemplu, limba engleză a fost marcată cel mai frecvent cu „cel mai mult”/ Módusz az az érték, amelyet a legtöbben bejelöltek. Pl. az angol esetében a legtöbb válaszadó a „legjobban”-t választotta.

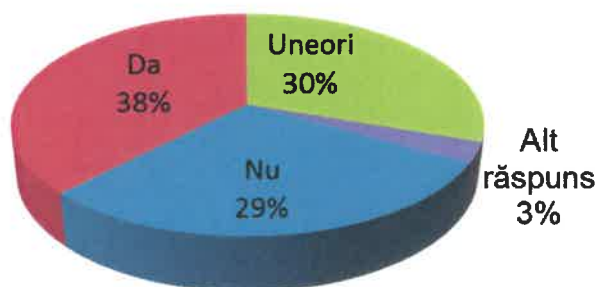
Ce limbă îi place cel mai mult copilului dvs.?

Cum poate era deja de așteptat, părinții au dat răspunsuri asemănătoare copiilor lor, adică pe locul întâi se situează limba maghiară (fiind limba lor maternă), pe locul al doilea limba engleză, iar pe locul al treilea limba română, cea mai frecventă opțiune fiind varianta de răspuns *Și da, și nu*.

2. Copilul dvs. învață cu plăcere limba română?/Gyermeke szívesen tanulja a román nyelvet?

Copilul dvs. învață cu plăcere limba română?

<i>Copilul dvs. învață cu plăcere limba română?</i>	
Nu	28,91%
Da	37,67%
Uneori	30,41%
Alt răspuns/Nu știu	3,00%
Total	100,00%

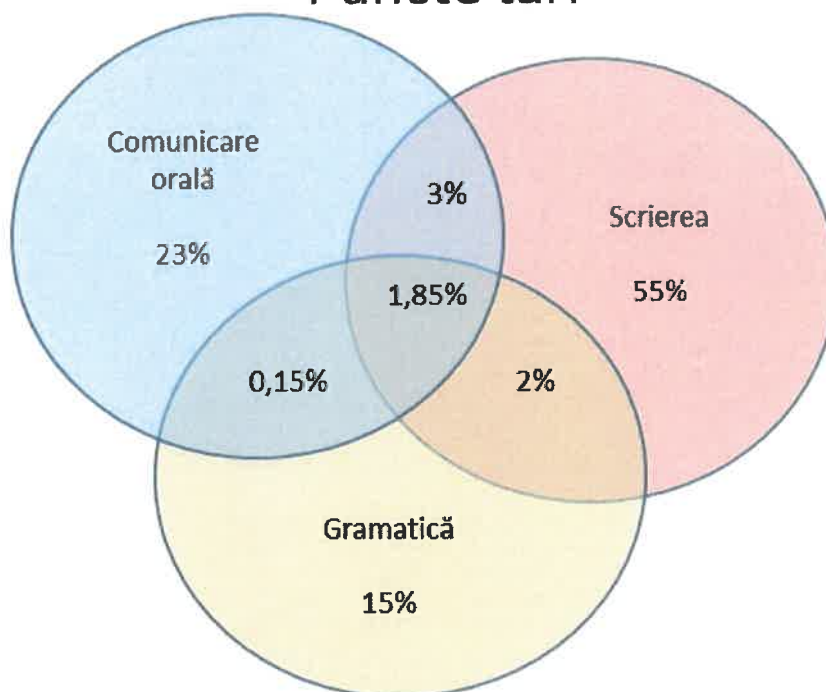
În ciuda afirmațiilor făcute de părinți la întrebarea anterioară, din răspunsurile lor reiese că numai aproximativ 29% dintre copii nu învață cu plăcere limba română, ceilalți părinți au dat răspunsuri favorabile sau parțial favorabile învățării limbii române. Totuși, mai puțin de 50% dintre părinți afirmă că fiii și fiicele lor învață cu plăcere limba română.

3. I-am întrebat și pe părinți care sunt punctele tari ale copiilor lor referitor la studiul limbii române. Latura forte a copiilor este, așa cum au afirmat și elevii înșiși, scrierea. Părinții consideră, însă, că gramatica le dă copiilor lor mai multă bătaie de cap decât comunicarea orală.

<i>Conținut/competențe</i>	<i>%</i>
Comunicarea orală	22,53
Scrierea	51,06
Gramatica	15,77
Nimic	8,76
Nu știu	8,89

În diagramă nu figurează itemii „Nu știu” și „Nimic”/A diagramban nem szerepelnek a „nem tudom” és a „semmi” itemek.

Puncte tari

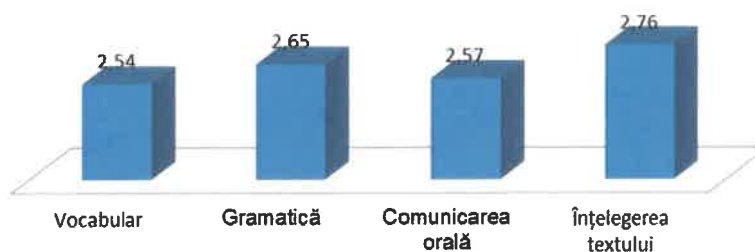

4. Nicio variantă de răspuns nu a obținut nivelul *Foarte bine*, neatingând nici măcar 8% din totalul răspunsurilor.

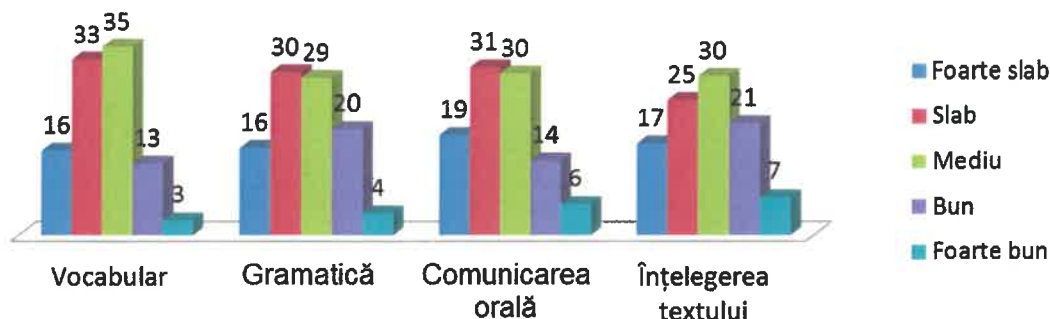
Păreră părinților despre nivelul copiilor în ceea ce privește cunoașterea limbii române/ Átlagban a szülők szerint a gyerekek romántudása (%)

	Vocabular	Gramatică	Comunicarea orală	Înțelegerea textului
Foarte slab	15,8	16,3	18,7	17,1
Slab	32,8	30,4	31,3	25,2
Mediu	35,2	29,4	30,2	29,7
Bun	13,4	19,8	14	20,9
Foarte bun	2,8	4,1	5,8	7,1
<i>Total</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>

Păreră părinților despre nivelul copiilor în ceea ce privește cunoașterea limbii române (medie; 1-Foarte slab, 5-Foarte bun)

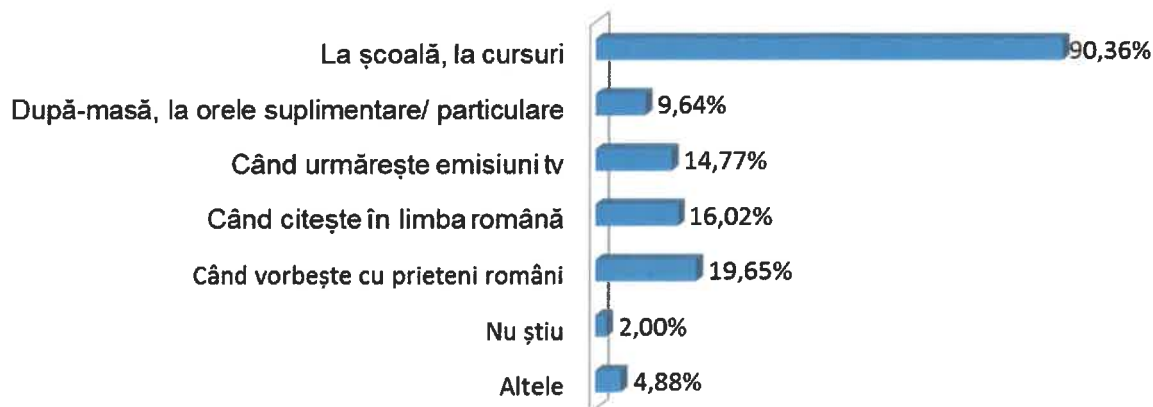
Cum apreciați nivelul actual de cunoștințe de limba română a copilului dvs.(%)?

Se observă că părinții consideră că elevii se descurcă cel mai greu la comunicarea orală și la vocabular, urmează gramatica și înțelegerea textului. Ponderea acelor părinți care consideră că fiii și fiicele lor au rezultate foarte bune în toate domeniile este de sub 8%; proporția acelor care constată rezultate bune ale copiilor lor în toate domeniile este între 10-20%. Cele mai mari lipsuri se constată în cazul vorbirii și al vocabularului.

5. Din următoarea întrebare: *Cu ce ocazii folosește copilul dvs. limba română?/ Milyen helyzetekben használja Gyereke a román nyelvismeretét?* reiese clar că aceștia o folosesc cel mai frecvent (sau poate numai) la școală, la cursuri, în peste 90% din cazuri. Constatăm că ocaziile de utilizare a limbii române vorbite de copii se restrâng la orele de limba și literatura română din școală.

Cu ce ocazii folosește copilul dvs. limba română?

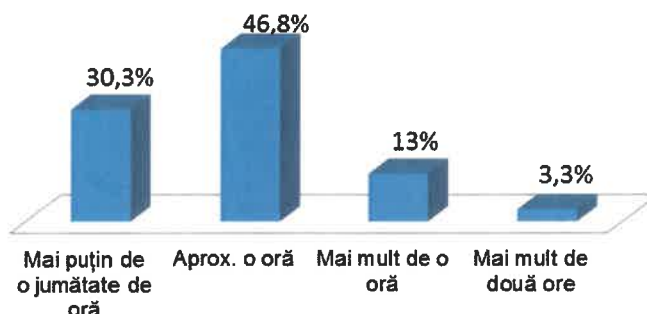
În ce situații folosește copilul dvs. limba română?	
La școală, la cursuri	90,36%
După-masă, la orele suplimentare/ particulare	9,64%
Când urmărește emisiuni tv	14,77%
Când citește în limba română	16,02%
Când vorbește cu prieteni români	19,65%
Nu știu	2,00%
Altele	4,88%

6. La fel ca și în cazul elevilor, părinții afirmă că majoritatea copiilor învață, zilnic, în afara orelor de curs, aproximativ o oră la limba și literatura română, ceea ce este mult, ținându-se cont de faptul că elevii au peste 30 de ore de cursuri pe săptămână, iar limba și literatura română nu este singura disciplină la care trebuie să învețe pentru a doua zi.

Cât timp acordă copilul dvs., zilnic, învățării limbii române?

<i>Cât timp acordă copilul dvs., zilnic, învățării limbii române?</i>	<i>%</i>
Mai puțin de o jumătate de oră	30,3
Aprox. o oră	46,8
Mai mult de o oră	13
Mai mult de două ore	3,3
Nu știu	3,1
Diferă, în funcție de complexitatea materiei	3,5

Cât timp acordă copilul dvs., zilnic, învățării limbii române?

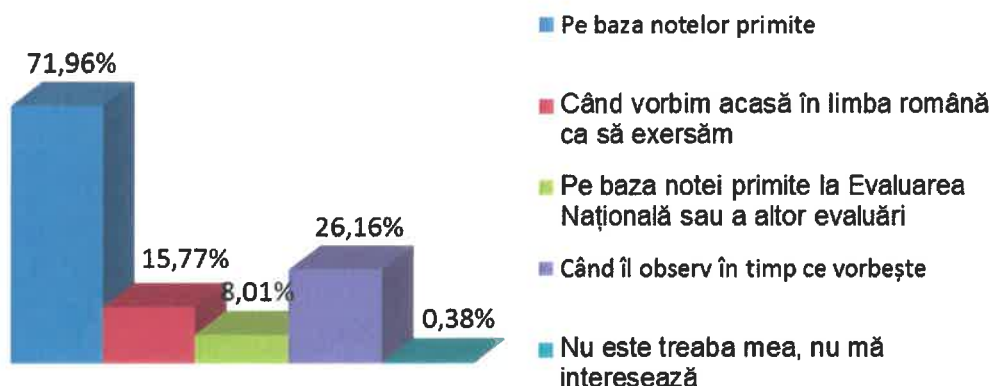

7. Din răspunsurile la întrebarea *Cum apreciați nivelul de cunoștințe al copilului dvs.?*/Hogyan méri fel szülőként a gyereke nyelvtudását? am aflat că majoritatea părinților (peste 70%) apreciază nivelul de cunoștințe al copiilor lor pe baza notelor primite la școală. O surpriză o reprezintă faptul că aproape 16% dintre părinți exersează acasă limba română cu copiii lor, iar 26,16% dintre ei sunt atenți la copiii lor în timp ce aceștia vorbesc limba română.

<i>Cum apreciați nivelul de cunoștințe ale copilului dvs.?</i>	
<i>Pe baza notelor primite</i>	71,96%
<i>Când vorbim acasă în limba română ca să exersăm</i>	15,77%
<i>Pe baza notei primite la Evaluarea Națională sau a altor evaluări</i>	8,01%
<i>Când îl observ în timp ce vorbește</i>	26,16%
<i>Nu este treaba mea, nu mă interesează</i>	0,38%
<i>Altele/Egyéb</i>	4,01%

În categoria *Altele*, respondenții apreciază nivelul de cunoștințe de limba română al copiilor lor pe baza temelor și a pregătirii pentru lecțiile de limba și literatura română./Az egyéb kategóriában a válaszadók nagy többsége a gyerekének a nyelvtudását a házi feladatok elkészítésének és a tanulás folyamatának követése révén méri fel.

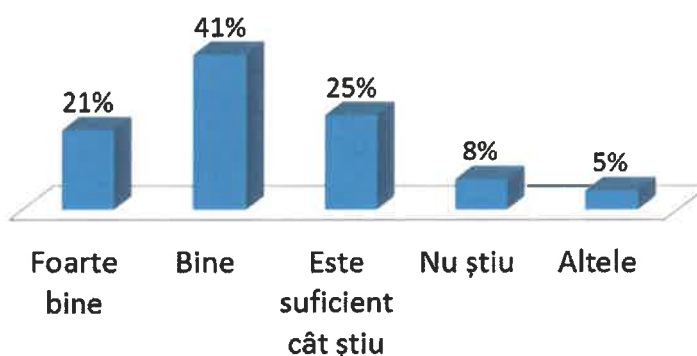
Cum apreciați nivelul de cunoștințe ale copilului dvs.?

8. Pentru a ne face o imagine mai clară despre nivelul de cunoștințe al părinților – și aici putem extrapola asupra majorității locuitorilor adulți ai județului, am fost curioși să aflăm în ce măsură stăpânesc ei înșiși limba română: *În ce măsură cunoașteți dvs. limba română?/Őn mennyire tud románul?* Observăm că fiecare al cincilea (cu puțin peste 20% dintre părinții chestionați) afirmă că stăpânesc *foarte bine* limba română, fiecare al nouălea consideră că nu știe limba, iar cu puțin peste 40% dintre ei afirmă că știu *bine* românește. „Este suficient cât știu” se traduce prin „Mă descurc” sau „Cât de cât”, afirmație făcută de un sfert dintre respondenți.

Foarte bine	Bine	Este suficient cât știu	Nu știu	Altele
21,28%	40,55%	24,66%	8,39%	4,76%

În ce măsură cunoașteți dvs. limba română?

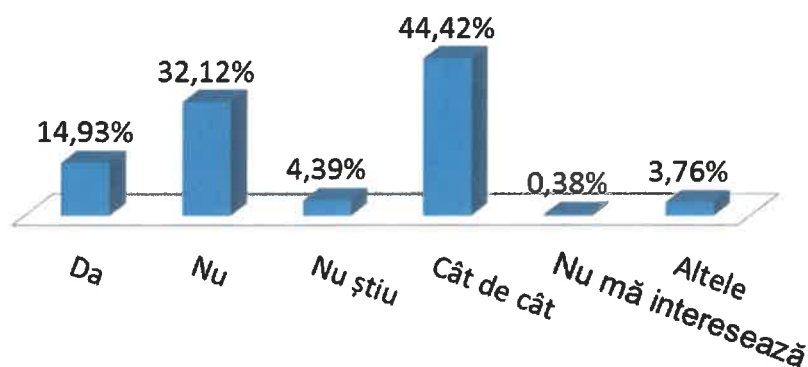

În categoria *Altele*, majoritatea respondenților apreciază că nu cunosc în suficientă măsură/corespunzător limba română./Az egyéb kategóriában a válaszadók nagy többsége a a nyelvtudását nem tartja megfelelőnek, elegendőnek.

9. Părinții sunt conștienți că, la ora actuală, sistemul de învățământ le poate asigura copiilor lor numai un nivel mediu de cunoștințe, exprimat prin formularea „cât de cât” (44,42%): *După părerea dvs., în grădinițele și școlile județului Harghita se poate învăța bine limba română?* Totuși, o treime (32,12%) dintre ei consideră că sistemul de învățământ nu le poate asigura un nivel de cunoștințe foarte bun de limba română.

Da	Nu	Nu știu	Cât de cât	Nu mă interesează	Altele
14,93%	32,12%	4,39%	44,42%	0,38%	3,76%

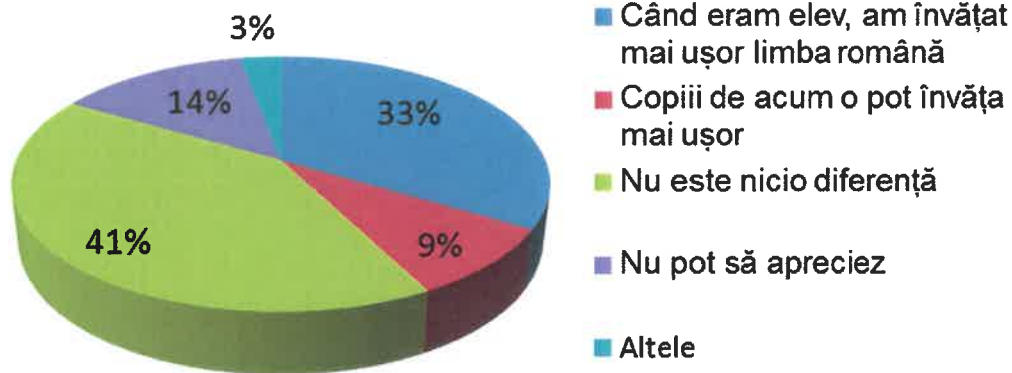
După părerea dvs., în grădinițele și școlile județului Harghita se poate învăța bine limba română?

10. Majoritatea părinților chestionați (41,07%) afirmă că și pe vremea lor a fost greu să învețe limba română, întrebarea fiind formulată în felul următor: *Ce credeți, dvs. v-a fost mai ușor să învățați limba română sau, acum, copilului dvs. îi este mai ușor să o învețe?* Totuși, o treime (33,55%) dintre respondenți afirmă că le-a fost mai ușor.

<i>Ce credeți, dvs. v-a fost mai ușor să învățați limba română sau, acum, copilului dvs. îi este mai ușor să o învețe?</i>	
Când eram elev, am învățat mai ușor limba română	33,55%
Copiii de acum o pot învăța mai ușor	8,80%
Nu este nicio diferență	41,07%
Nu pot să apreciez	13,65%
Altele	2,93%
Total	100,00%

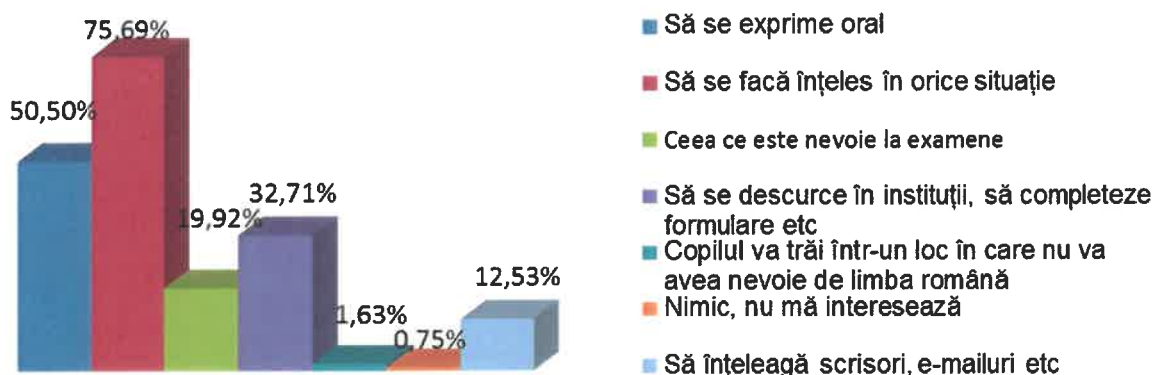
Ce credeți, dvs. v-a fost mai ușor să învățați limba română sau, acum, copilului dvs. îi este mai ușor să o învețe?

11. După părerea dvs., ce este util să învețe la limba română copiii care trăiesc în această regiune? Trei sferturi (75,69%) dintre părinți consideră că este important ca elevii să se facă înțeleși în limba română, în orice situație. Jumătate (50,50%) dintre respondenți consideră că este important ca elevii să știe să vorbească (să se exprime oral). Copiii au dat răspunsuri „inverse”, adică, ei au pus *exprimarea liberă* pe primul loc (59,54%), iar pe locul al doilea să se *facă înțeleși în orice situație* (40,82%).

<i>După părerea dvs., ce este util să învețe la limba română copiii care trăiesc în această regiune?</i>	
<i>Să se exprime oral</i>	50,50%
<i>Să se facă înțeles în orice situație</i>	75,69%
<i>Ceea ce este nevoie la examene</i>	19,92%
<i>Să se descurce în instituții, să completeze formulare etc</i>	32,71%
<i>Copilul va trăi într-un loc în care nu va avea nevoie de limba română</i>	1,63%
<i>Nimic, nu mă interesează</i>	0,75%
<i>Să înțeleagă scrisori, e-mailuri etc</i>	12,53%
<i>Altele</i>	1,63%

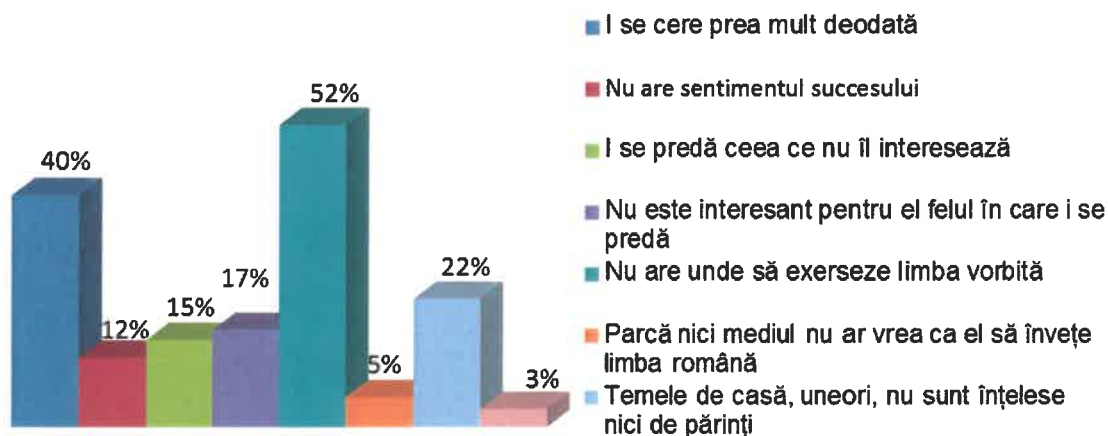
După părerea dvs., ce este util să învețe la limba română copiii care trăiesc în această regiune?

12. Ce credeți, ce îl împiedică pe copilul dvs. să învețe limba română? La această întrebare nu am primit răspunsuri surprinzătoare, acestea asemănându-se cu cele date de copii.

Ce credeți, ce îl împiedică pe copilul dvs. să învețe limba română?	
Se cere prea mult deodată	39,90%
Nu are sentimentul succesului	11,99%
Se predă ceea ce nu îl interesează	15,03%
Nu este interesant pentru el felul în care i se predă	16,79%
Nu are unde să exerseze limba vorbită	52,02%
Parcă nici mediul nu ar vrea ca el să învețe limba română	5,18%
Temele de casă, uneori, nu sunt înțelese nici de părinți	22,10%
Nimic, doar că nu vrea să învețe	3,16%
Altele	4,55%

Ce credeți, ce îl împiedică pe copilul dvs. să învețe limba română?

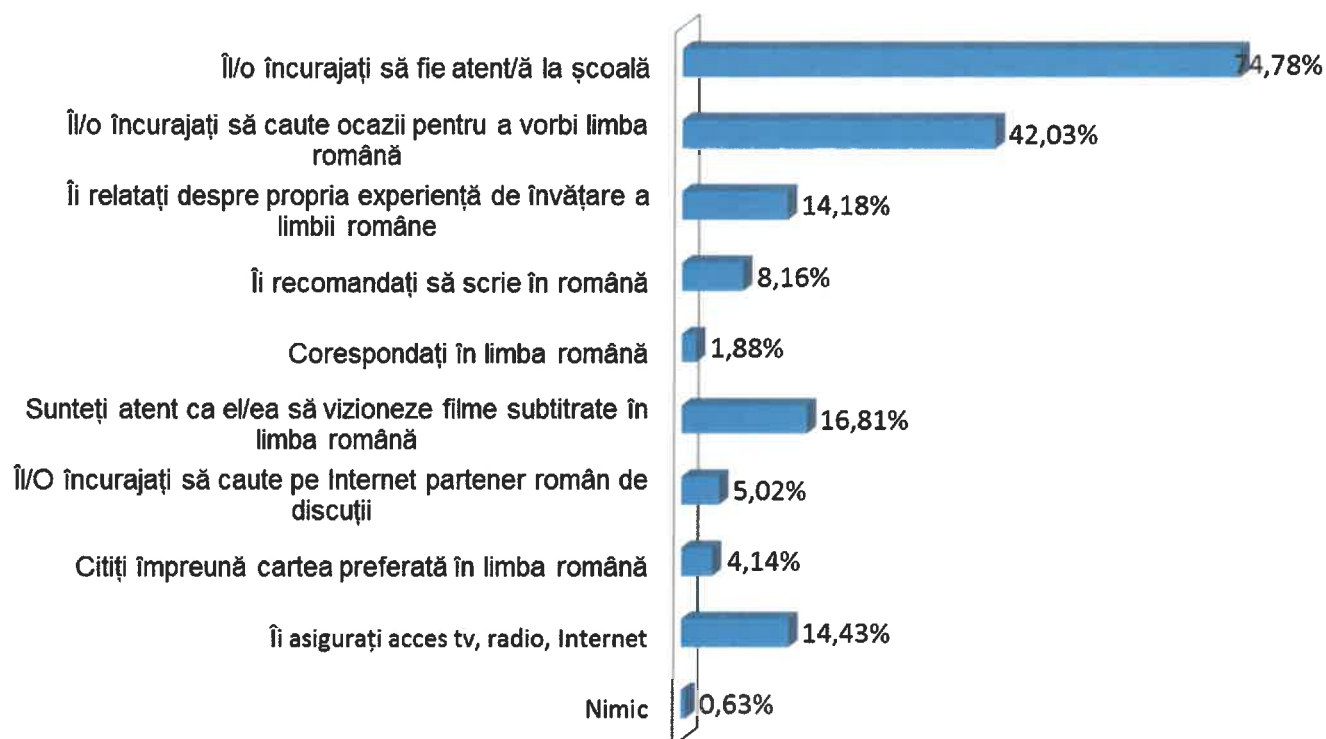

Se observă o multitudine de motive, dintre care cele predominante coincid cu cele date de elevi: copiii nu au unde să exerseze limba română și, la școală, li se cere prea mult deodată. Totuși, trebuie ținut cont și de celelalte motive, nu pot fi neglijate nici acelea care au obținut procentaje mai reduse.

13. Am întrebat și părinții cu ce ar putea ei contribui la ameliorarea situației: *Ca părinte, ce puteți face pentru ca fiul/fiica dvs. să cunoască bine limba română?*

Ca părinte, ce puteți face pentru ca fiul/fiica dvs. să-și însușească bine limba română?	
I/o încurajați să fie atent/ă la școală	74,78%
I/o încurajați să caute ocazii pentru a vorbi limba română	42,03%
i relațați despre propria experiență de învățare a limbii române	14,18%
i recomandați să scrie în română	3,16%
Corespondați în limba română	1,88%
Sunteți atent ca el/ea să vizioneze filme subtitrate în limba română	16,81%
I/O încurajați să caute pe Internet partener român de discuții	5,02%
Citiți împreună cartea preferată în limba română	4,14%
i asigurați acces tv, radio, Internet	14,43%
Nimic	0,63%
Altele	4,27%

Ca părinte, ce puteți face pentru ca fiul/fiica dvs. să-și însușească bine limba română?

Observăm că trei sferturi dintre părinți (74,78%) au o atitudine pozitivă privind învățarea limbii române de către copiii lor, ei consideră că este foarte important să-și încurajeze copiii să învețe la școală, dar și în a-și căuta ocazii de folosire a limbii române (42,03%).

14. Părinții au amintit și măsuri concrete pentru învățarea limbii române: *Ce ar ajuta învățarea cu succes a limbii române?*

<i>Ce ar ajuta învățarea cu succes a limbii române?</i>	
Să primească teme de casă cu care se descurcă singur	45,48%
La examene, limba română să fie tratată ca limbă străină	39,32%
Să aibă mai puțin de învățat, să o învețe vorbind-o, la școală sau altundeva.	22,24%
În fiecare localitate să se organizeze cursuri gratuite de comunicare în limba română	34,92%
Să fie încurajați, nu certați	19,60%
Pe Internet să existe exerciții, materiale gratuite	7,41%
Să se organizeze tabere de limba română	26,76%
Altele	5,78%

Ce ar ajuta învățarea cu succes a limbii române?

Observăm că măsurile se îndreaptă spre sistemul educațional și spre comunitate: părinții își doresc ca elevii să primească teme de casă cu care să se descurce singuri; la examene, limba română să fie tratată ca o limbă străină; de asemenea, ei consideră că niște cursuri gratuite de limba română la nivel de localitate ar fi una dintre măsurile utile pentru ameliorarea situației. Ar putea să aibă un efect benefic și celelalte măsuri enumerate de părinți (conform graficului de mai sus).

- 15.** Părinții afirmă că la însușirea limbii române, pe vremea lor, au contribuit următoarele:
- Au fost în armată unde (bărbații) au avut ocazia să o învețe de la ceilalți soldați.
 - Părinții (cu studii superioare) au afirmat că au învățat limba română bine la universitate.
 - Mulți părinți au învățat-o cu ajutorul propriilor părinți, care, în majoritatea cazurilor, au fost severi, i-au îndrumat și le-au solicitat să o învețe sistematic.
 - Unii respondenți au crescut în familii mixte, unul dintre membrii familiei fiind de naționalitate română.
 - Unii părinți afirmă că au învățat-o mergând frecvent în tabere unde s-au întâlnit cu alți copii (români), cu care au avut posibilitatea să folosească limba română.
 - O parte a părinților chestionați afirmă că au învățat-o la locul de muncă sau în alte colective mixte, de la colegii români.
 - Datorită faptului că mai demult nu existau (sau existau prea puține) emisiuni tv, ziare și reviste în limba maghiară, mulți respondenți au urmărit emisiuni tv în limba română, dar au și citit ziare și reviste în limba română, ceea ce a contribuit la însușirea limbii române.

În concluzie, din răspunsurile date de părinții elevilor chestionați, putem deduce că ei se preocupă de soarta copiilor lor, că își doresc ca elevii să cunoască limba română și îi sprijină în învățarea limbii. Cu toate acestea, rezultatele la examenele naționale sunt foarte modeste.

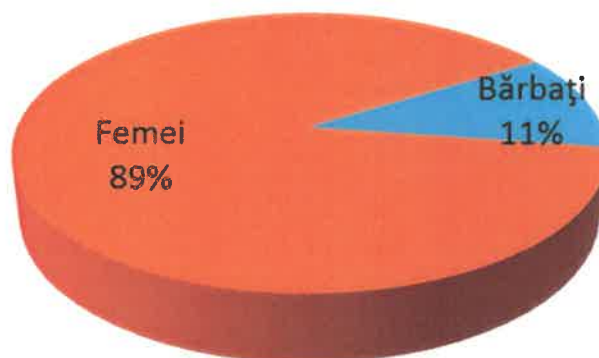
IV. Prezentarea rezultatelor chestionarelor completate de profesori

a) Sexul respondenților

Observăm că majoritatea covârșitoare a profesorilor respondenți este de sex feminin.

Bărbați	11,20%
Femei	88,80%
Total	100,00%

Sexul respondentului

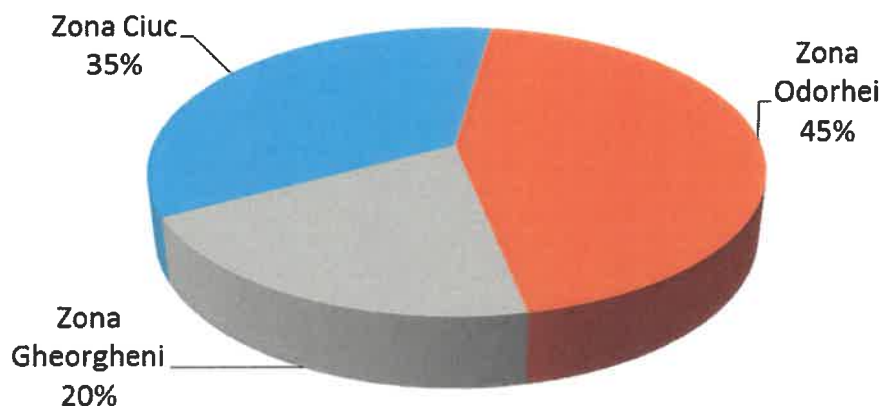

b) Domiciliul respondenților, pe zone

Majoritatea respondenților provin din zona Odorhei. Facem precizarea că zona Odorhei cuprinde și profesorii din zona Cristur, iar zona Gheorgheni cuprinde și profesorii din zona Topliței.

Zona Ciuc	35,00%
Zona Odorhei	44,60%
Zona Gheorgheni	20,35%

Respondenții pe zone geografice

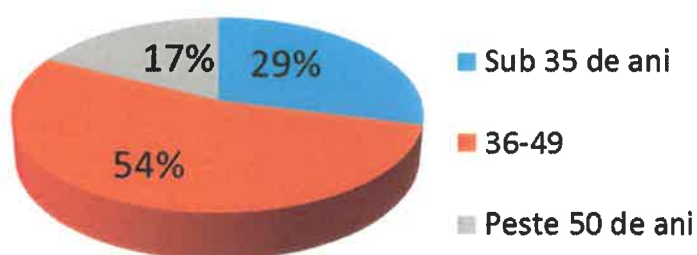

c) *Vârsta respondenților*

Observăm că majoritatea profesorilor chestionați aparțin tranșei de vârstă cuprinsă între 36-49 de ani.

Sub 35 de ani (sunt incluși și cei de 35 de ani)	29,00%
Între 36-49 de ani	53,60%
Peste 50 de ani (sunt incluși și cei de 50 de ani)	17,40%

Respondenții, pe categorii de vârstă

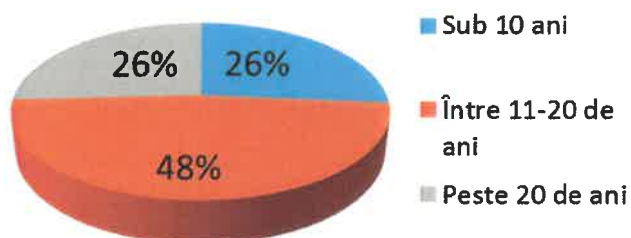

d) *vechimea în muncă a profesorilor chestionați*

Sub 10 ani	26,40%
Între 11-20 de ani	47,90%
Peste 20 de ani	25,75%

Observăm că majoritatea respondenților provin din tranșa de vechime de 11-20 de ani. Presupunem că au căutat și folosesc metodele cele mai funcționale și eficiente în predare.

Respondenții, pe categorii de vechime

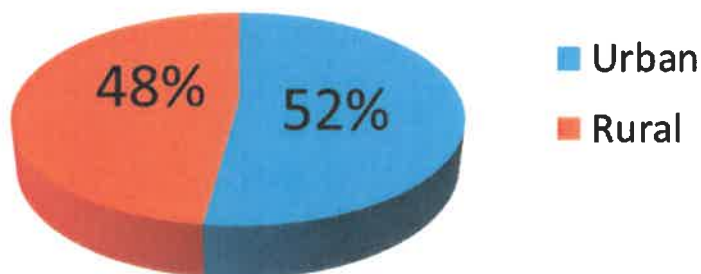

e) *Mediul în care predau profesorii chestionați:*

Urban	52,10%
Rural	47,90%

Se observă că profesorii respondenți predau, cu precădere, în mediul urban.

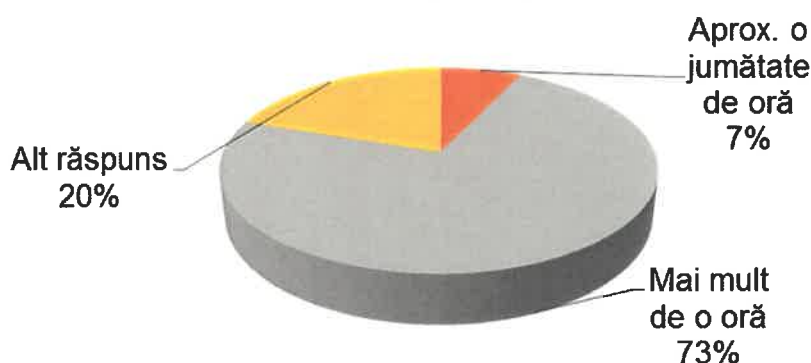
Categoriile de respondenți, după mediul de predare

1. Prima întrebare s-a referit la timpul pe care îl investesc profesorii în pregătirea lecțiilor, cunoscându-se că această pregătire se realizează după activitatea de predare la clasă. Aproape trei sferturi (73%) dintre respondenți afirmă că investesc zilnic mai mult de o oră în pregătirea lecțiilor.

<i>În medie, cât timp investiți în pregătirea orelor de română?</i>	
Mai puțin de o jumătate de oră	0,00%
Aproximativ o jumătate de oră	7,20%
Mai mult de o oră	73,00%
Alt răspuns (diferă; mai mult de o oră)	19,80%

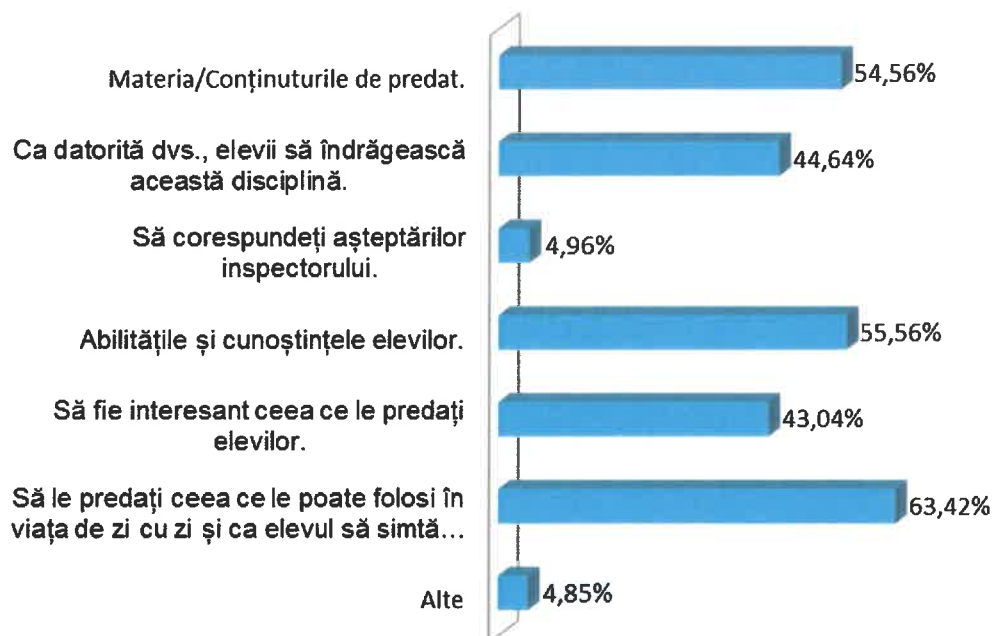
În medie, cât timp investiți în pregătirea orelor de română?

2. Următoarea întrebare s-a referit la scopul urmărit de profesori atunci când se pregătesc pentru lecții. Este îmbucurător faptul că aproape jumătate din respondenți depun eforturi ca elevii să îndrăgească limba și datorită personalității lor.

<i>Ce urmăriți când vă pregătiți pentru lecții?</i>	<i>Procente</i>
Materia/Conținuturile de predat.	54,56%
Ca datorită dvs., elevii să îndrăgească această disciplină.	44,64%
Să corespundeți așteptărilor inspectorului.	4,96%
Abilitățile și cunoștințele elevilor.	55,56%
Să fie interesant ceea ce le predați elevilor.	43,04%
Să le predați ceea ce le poate folosi în viața de zi cu zi și ca elevul să simtă beneficiile cunoașterii limbii române.	63,42%
Alte	4,85%

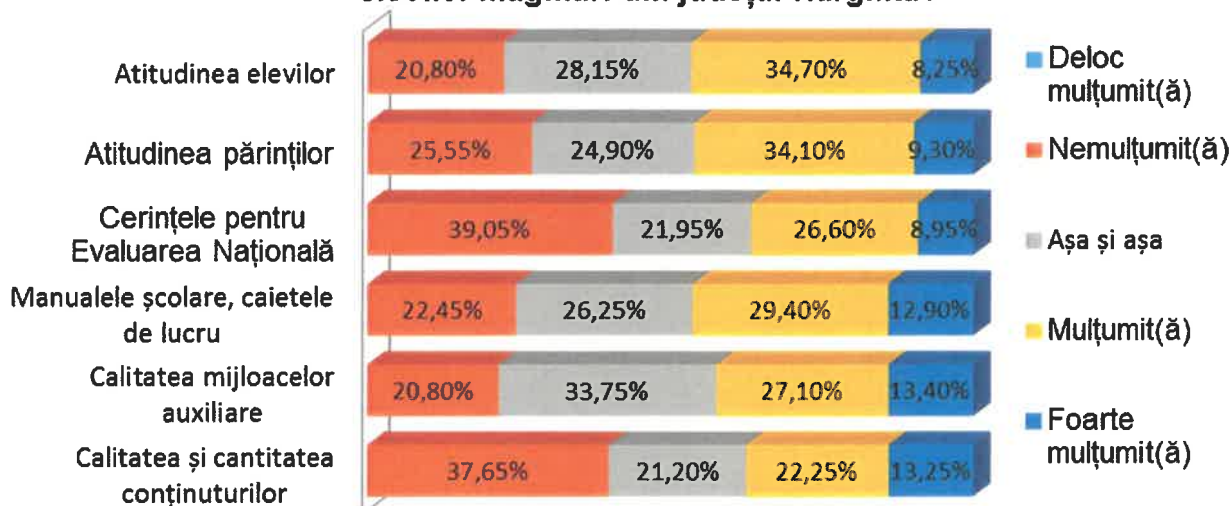
Ce urmăriți când vă pregătiți pentru lecții?

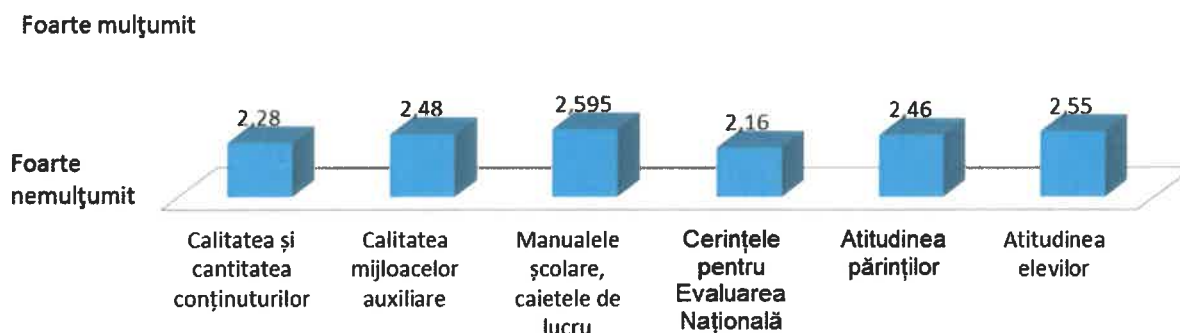
3. Profesorii și-au exprimat mulțumirea, respectiv nemulțumirea față de diferitele aspecte legate de predarea limbii și literaturii române. Ponderea acelor profesori care sunt foarte mulțumiți cu posibilitățile predării limbii este sub 10%, ponderea acelor care nu sunt deloc mulțumiți se situează între 20%-40%.

<i>În ce măsură apreciați necesitatea aspectelor enumerate mai jos, cu privire la însușirea limbii române, din punctul de vedere al elevilor maghiari din județul Harghita?</i>						
<i>Aspectul/Gradul de mulțumire</i>	<i>Deloc mulțumit(ă)</i>	<i>Nemulțumit(ă)</i>	<i>Așa și așa</i>	<i>Mulțumit(ă)</i>	<i>Foarte mulțumit(ă)</i>	<i>Media</i>
<i>Calitatea și cantitatea conținuturilor</i>	37,65%	21,20%	22,25%	13,25%	5,70%	2,28
<i>Calitatea mijloacelor auxiliare</i>	20,80%	33,75%	27,10%	13,40%	5,00%	2,48
<i>Manualele școlare, caietele de lucru</i>	22,45%	26,25%	29,40%	12,90%	8,95%	2,595
<i>Cerințele pentru Evaluarea Națională/examenul de bacalaureat</i>	39,05%	21,95%	26,60%	8,95%	3,50%	2,16
<i>Atitudinea părinților</i>	25,55%	24,90%	34,10%	9,30%	6,25%	2,46
<i>Atitudinea elevilor</i>	20,80%	28,15%	34,70%	8,25%	8,15%	2,55

În ce măsură apreciați necesitatea aspectelor enumerate mai jos, cu privire la însușirea limbii române, din punctul de vedere al elevilor maghiari din județul Harghita?

În ce măsură apreciați necesitatea aspectelor enumerate mai jos, cu privire la însușirea limbii române, din punctul de vedere al elevilor maghiari din județul Harghita (medie)?

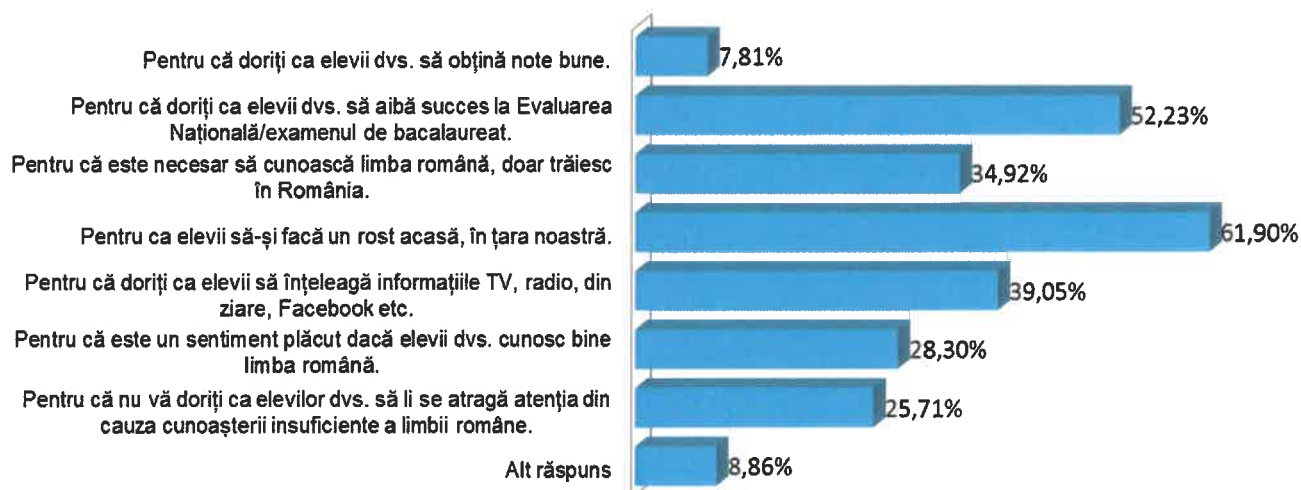
Observăm că, în medie, cea mai mare nemulțumire a profesorilor de limba și literatura română este cauzată de cerințele ridicate la examenele naționale, fiind urmată de calitatea și cantitatea conținuturilor de predat (adică de cerințele programei școlare). Profesorii sunt mulțumiți cel mai mult de manualele școlare și de atitudinea elevilor față de învățarea acestei discipline. De fapt, nicio variantă de răspuns nu se situează la nivelul peste mediu.

4. I-am întrebat nu numai pe elevi și pe părinți, ci și pe profesori despre necesitatea cunoașterii limbii române:

De ce este necesar ca elevii dvs. să cunoască limba română?	
Pentru că doriți ca elevii dvs. să obțină note bune.	7,81%
Pentru că doriți ca elevii dvs. să aibă succes la Evaluarea Națională/examenul de bacalaureat.	52,23%
Pentru că este necesar să cunoască limba română, doar trăiesc în România.	34,92%
Pentru ca elevii să-și facă un rost acasă, în țara noastră.	51,90%

Pentru că doriți ca elevii să înțeleagă informațiile TV, radio, din ziare, Facebook etc.	39,05%
Pentru că este un sentiment plăcut dacă elevii dvs. cunosc bine limba română.	28,30%
Pentru că nu vă doriți ca elevilor dvs. să li se atragă atenția din cauza cunoașterii insuficiente a limbii române.	25,71%
Alt răspuns	8,86%

De ce este necesar ca elevii dvs. să cunoască limba română?

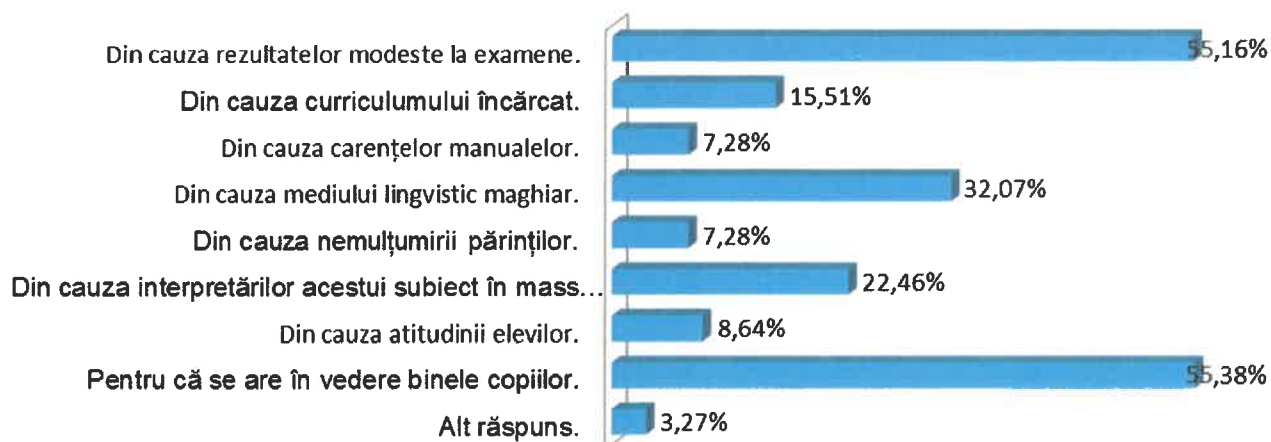

Mai mult de jumătate dintre profesorii consideră că este necesar ca elevii să-și însușească limba română pentru a-și face un rost în viață, în țara noastră, dar și pentru a promova examenele naționale.

5. Profesorii au fost întrebați de motivele pentru care predarea și învățarea limbii române a devenit un subiect atât de important în județul Harghita:

<i>În opinia dvs., din ce motiv(e) a devenit atât de importantă chestiunea cunoașterii limbii române în județul Harghita?</i>	
Din cauza rezultatelor modeste la examene.	55,16%
Din cauza curriculumului încărcat.	15,51%
Din cauza curenților manualelor.	7,28%
Din cauza mediului lingvistic maghiar.	32,07%
Din cauza nemulțumirii părinților.	7,28%
Din cauza interpretărilor acestui subiect în mass media.	22,46%
Din cauza atitudinii elevilor.	8,64%
Pentru că se are în vedere binele copiilor.	55,38%
Alt răspuns.	3,27%
Din cauza atitudinii profesorilor.	0%

În opinia dvs., din ce motiv(e) a devenit atât de importantă chestiunea cunoașterii limbii române în județul Harghita?

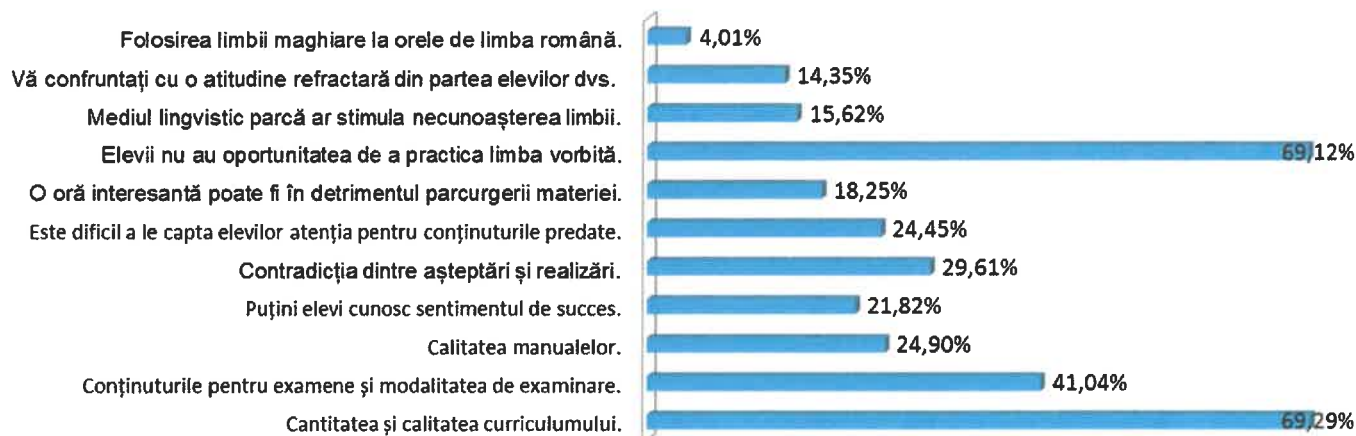

În opinia profesorilor, această problemă a predării și învățării limbii române a devenit importantă din cauză că elevii au obținut rezultate slabe la examenle naționale, dar și din punctul de vedere al găsirii unui rost în viață de către copii.

6. La această întrebare se remarcă două impedimente în calea învățării eficiente a limbii române de către copiii maghiari, ambele obținând cam același procentaj (în jur de 69%): cantitatea și calitatea curriculumului și lipsa oportunității de a practica limba vorbită. Trebuie menționat că, în acest context, conținuturile pentru examenle naționale ocupă un loc inferior (41,04%).

<i>Care credeți că sunt obstacolele în calea învățării eficiente a limbii române de către copiii maghiari?</i>	
Cantitatea și calitatea curriculumului.	69,29%
Conținuturile pentru examene și modalitatea de examinare.	41,04%
Calitatea manualelor.	24,90%
Puțini elevi cunosc sentimentul de succes.	21,82%
Contradicția dintre așteptări și realizări.	29,61%
Este dificil a le capta elevilor atenția pentru conținuturile predate.	24,45%
O oră interesantă poate fi în detrimentul parcurgerii materiei.	18,25%
Elevii nu au oportunitatea de a practica limba vorbită.	69,12%
Mediul lingvistic parcă ar stimula necunoașterea limbii.	15,62%
Vă confrunțați cu o atitudine refractară din partea elevilor dvs.	14,35%
Folosirea limbii maghiare la orele de limba română.	4,01%

Care credeți că sunt obstacolele în calea învățării eficiente a limbii române de către copiii maghiari?

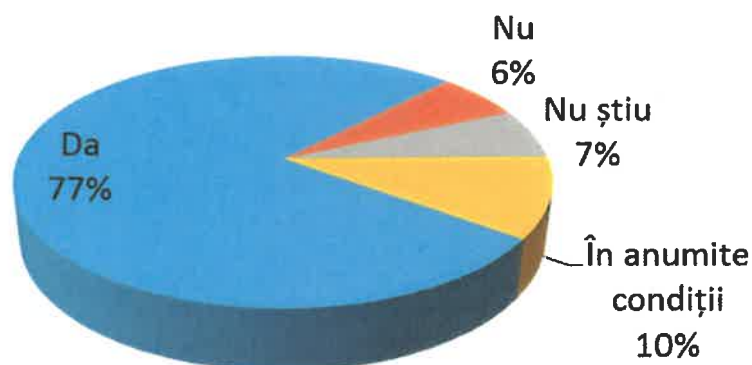

lese în evidență numărul mare de profesori care consideră ca impediment în cunoașterea limbii lipsa posibilității practicării limbii române vorbite, dar, totodată, ei afirmă că materia de predat, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ, este imensă, ceea ce, de asemenea, constituie un obstacol în însușirea limbii române.

7. Profesorii sunt optimiști când sunt întrebați despre șansele elevilor de a învăța bine limba română în județul nostru, întrucât mai mult de trei sferturi dintre ei (77,35%) răspund afirmativ:

<i>Considerați că există șanse pentru copiii de limbă maghiară din zona noastră să învețe bine limba română?</i>	
Da	77,35%
Nu	6,05%
Nu știu	6,40%
în anumite condiții	10,25%

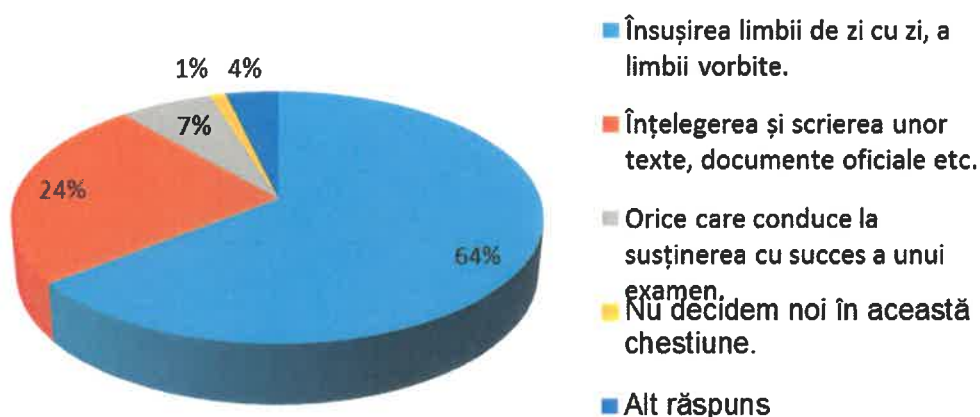
Considerați că există șanse pentru copiii de limbă maghiară din zona noastră să învețe bine limba română?

8. Profesorii sunt de aceeași părere cu elevii, când sunt întrebați de aspectele pe care ar trebui să și le însușească elevii:

<i>După părerea dvs., care este cel mai important aspect în însușirea limbii române?</i>	
Însușirea limbii de zi cu zi, a limbii vorbite.	64,35%
Înțelegerea și scrierea unor texte, documente oficiale etc.	24,40%
Orice care conduce la susținerea cu succes a unui examen.	6,55%
Nu decidem noi în această chestiune.	1,05%
Alt răspuns	3,70%

După părerea dvs., care este cel mai important aspect în însușirea limbii române?

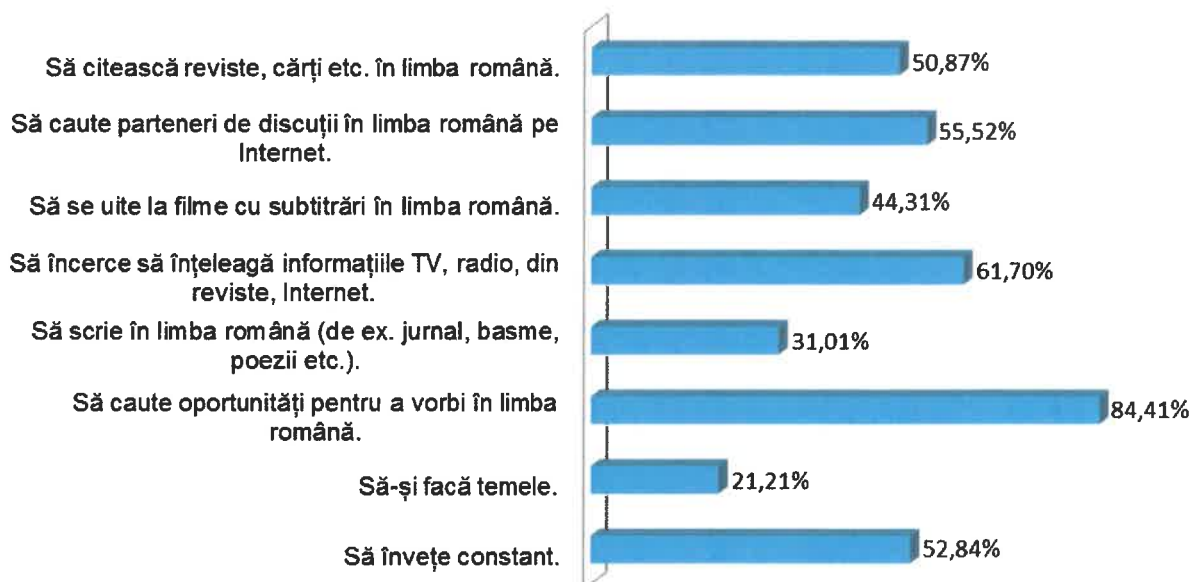

Se observă clar că și pentru profesori (ca și în cazul părinților) este importantă stăpânirea limbii vorbite de către elevii lor, părerea fiind susținută de aproape două treimi dintre respondenți (64,35%).

9. În vederea îmbunătățirii nivelului de cunoștințe la limba română, profesorii sunt de părere că ar fi nevoie de căutarea unor oportunități pentru a vorbi în limba română (84,41%) și să încerce să înțeleagă informațiile TV, radio, din reviste, Internet (61,70%). Procentaje ridicate au obținut și alte răspuns, cum ar fi: învățarea permanentă (52,84%), căutarea unor parteneri de discuții pe Internet (55,52%) sau citirea de cărți, reviste etc. (50,87%).

<i>În opinia dumneavoastră, ce pot face copiii pentru a învăța limba română?</i>	
Să învețe constant.	52,84%
Să-și facă temele.	21,21%
Să caute oportunități pentru a vorbi în limba română.	84,41%
Să scrie în limba română (de ex. jurnal, basme, poezii etc.).	31,01%
Să încerce să înțeleagă informațiile TV, radio, din reviste, Internet.	61,70%
Să se uite la filme cu subtitrări în limba română.	44,31%
Să caute parteneri de discuții în limba română pe Internet.	55,52%
Să citească reviste, cărți etc. în limba română.	50,87%

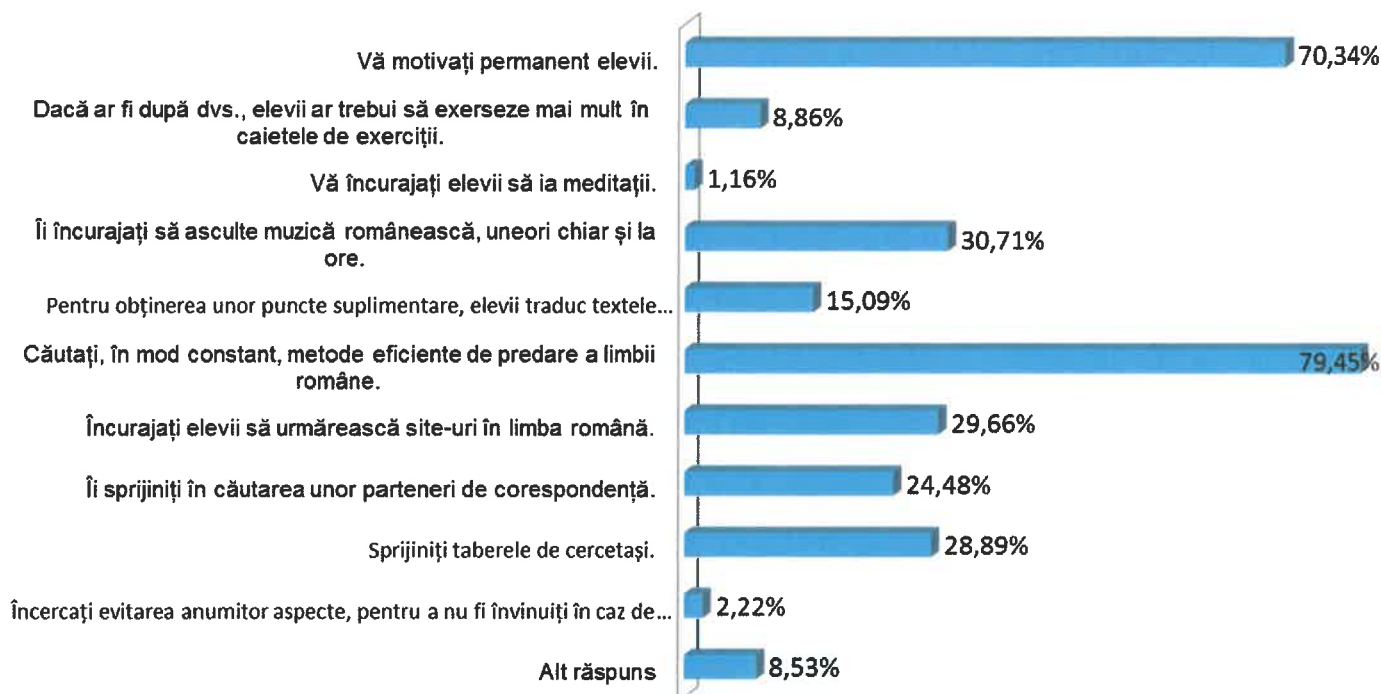
În opinia dumneavoastră, ce pot face copiii pentru a învăța limba română?

10. I-am întrebat și pe profesori cu ce ar putea contribui la ridicarea nivelului de cunoștințe de limba română ale elevilor:

Ce puteți face pentru ca elevii dvs. să-și dezvolte competențele de comunicare în limba română?	
Vă motivați permanent elevii.	70,34%
Dacă ar fi după dvs., elevii ar trebui să exerseze mai mult în caietele de exerciții.	8,86%
Vă încurajați elevii să ia meditații.	1,16%
Li încurajați să asculte muzică românească, uneori chiar și la ore.	30,71%
Pentru obținerea unor puncte suplimentare, elevii traduc textele unor cântece românești.	15,09%
Căutați, în mod constant, metode eficiente de predare a limbii române.	79,45%
Încurajați elevii să urmărească site-uri în limba română.	29,66%
Li sprijiniți în căutarea unor parteneri de corespondență.	24,48%
Sprijiniți taberele de cercetași.	28,89%
Încercați evitarea anumitor aspecte, pentru a nu fi învinuiți în caz de eventuale eșecuri.	2,22%
Alt răspuns	8,53%

Ce puteți face pentru ca elevii dvs. să-și dezvolte competențele de comunicare în limba română?

Profesorii își exprimă într-o proporție mare (peste 70%) disponibilitatea de a căuta permanent metode eficiente de predare, dar și să-i motiveze pe elevi. Celelalte măsuri au obținut procentaje considerabil mai mici.

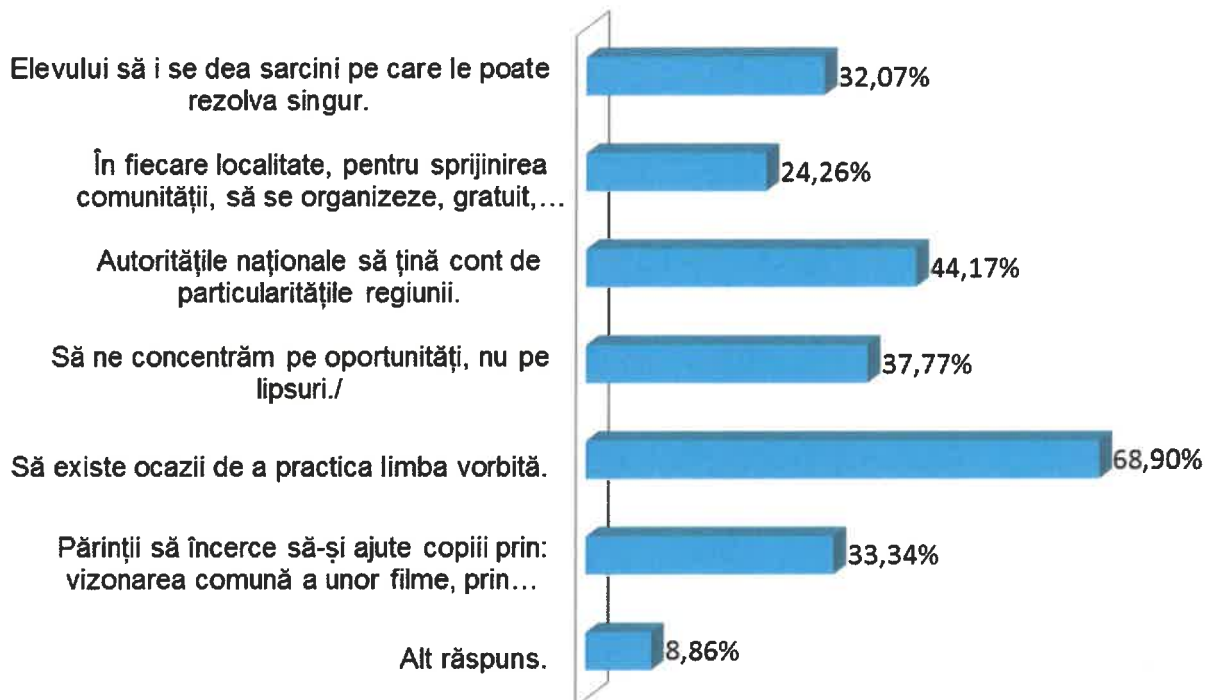
11. Am fost curioși să aflăm și de la profesori propuneri de sprijinire a copiilor din regiunea noastră în vederea însușirii limbii române:

<i>Ce-i poate ajuta pe copiii maghiari din regiunea noastră să-și însușească limba română?</i>	
Elevului să i se dea sarcini pe care le poate rezolva singur.	32,07%
În fiecare localitate, pentru sprijinirea comunității, să se organizeze, gratuit, activități de comunicare.	24,26%
Autoritățile naționale să țină cont de particularitățile regiunii.	44,17%
Să ne concentrăm pe oportunități, nu pe lipsuri./	37,77%
Să existe ocazii de a practica limba vorbită.	68,90%
Părinții să încerce să-și ajute copiii prin: vizionarea comună a unor filme, prin căutarea comună a unor informații pe web.	33,34%
Alt răspuns.	8,86%

Constatăm că cea mai susținută propunere este aceea de a căuta ocazii pentru folosirea limbii vorbite. Alte propuneri ar fi ca autoritățile naționale să țină cont de particularitățile regiunii, părinții să încerce să-și ajute copiii prin vizionarea comună a unor filme, prin căutarea comună a unor

informații pe Internet sau organizarea, gratuită, de activități de comunicare, la nivelul fiecărei localități.

Ce-i poate ajuta pe copiii maghiari din regiunea noastră să-și însușească limba română?

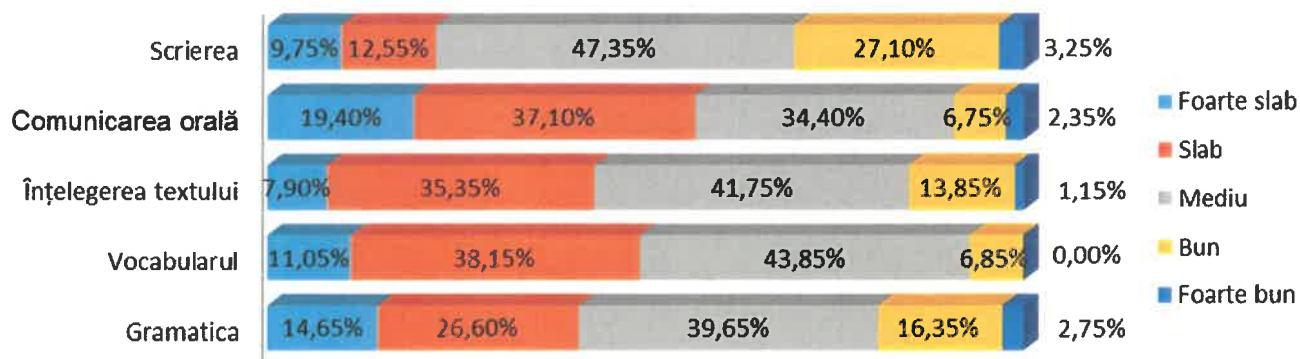

12. În cele din urmă, am dorit să aflăm ce note le-ar da profesorii elevilor, pornind de la aceleași conținuturi și competențe, ca în cazul elevilor și al părinților.

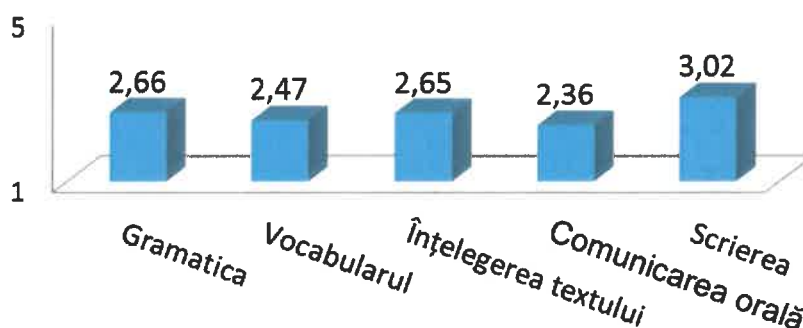
Ce note le-ați da, în medie, elevilor dvs. pentru cunoștințele lor actuale de limba română? (1: foarte slab, 5: foarte bun)

Conținuturi-Competențe	Gramatica	Vocabularul	Înțelegerea textului	Comunicarea orală	Scrierea
Foarte slab	14,65%	11,05%	7,90%	19,40%	9,75%
Slab	26,60%	38,15%	35,35%	37,10%	12,55%
Mediu	39,65%	43,85%	41,75%	34,40%	47,35%
Bun	16,35%	6,85%	13,85%	6,75%	27,10%
Foarte bun	2,75%	0,00%	1,15%	2,35%	3,25%
Atlag	2,66	2,465	2,645	2,355	3,02

Ce note le-ați da, în medie, elevilor dvs. pentru cunoștințele lor actuale de limba română? (1: foarte slab, 5: foarte bun)

Ce note le-ați da, în medie, elevilor dvs. pentru cunoștințele lor actuale de limba română? (1: foarte slab, 5: foarte bun)

Constatăm că cele mai bune calificative au fost acordate la scriere, iar cele mai slabe la comunicarea orală, acest aspect coinzând cu răspunsurile date de elevi.

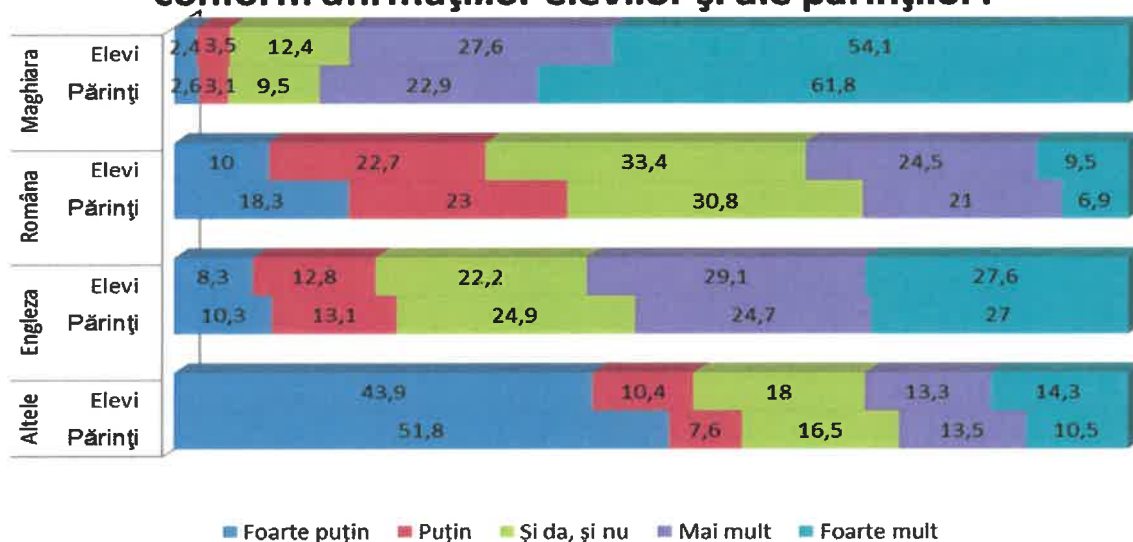
În urma prelucrării datelor obținute de la profesori, observăm că aceștia sunt foarte preocupați de predarea disciplinei lor, își doresc îmbunătățirea nivelului de cunoștințe de limba română al elevilor și sunt dispuși, ca în acest scop, să lucreze cu metode eficiente. Profesorii acordă nivelul mediu doar variantei de răspuns care se referă la competența scrierii, celelalte competențe și conținuturi au obținut procentaje sub nivelul mediu.

V. Prezentarea unor situații comparative

În cadrul acestui capitol am dorit să comparăm rezultatele obținute de cele trei categorii de eșantioane: elevi, părinți și profesori. Precizăm faptul că am formulat intenționat anumite întrebări în așa fel încât să putem compara răspunsurile date, pentru a obține mai multe puncte de vedere referitor la același aspect. În unele situații am comparat rezultatele obținute din răspunsurile elevilor cu cele ale părinților, în altele pe cele ale elevilor cu cele ale profesorilor sau răspunsurile elevilor cu cele ale părinților și ale profesorilor. Nu în ultimul rând, am comparat răspunsurile profesorilor care au completat chestionarul în limba română cu cele completate în limba maghiară.

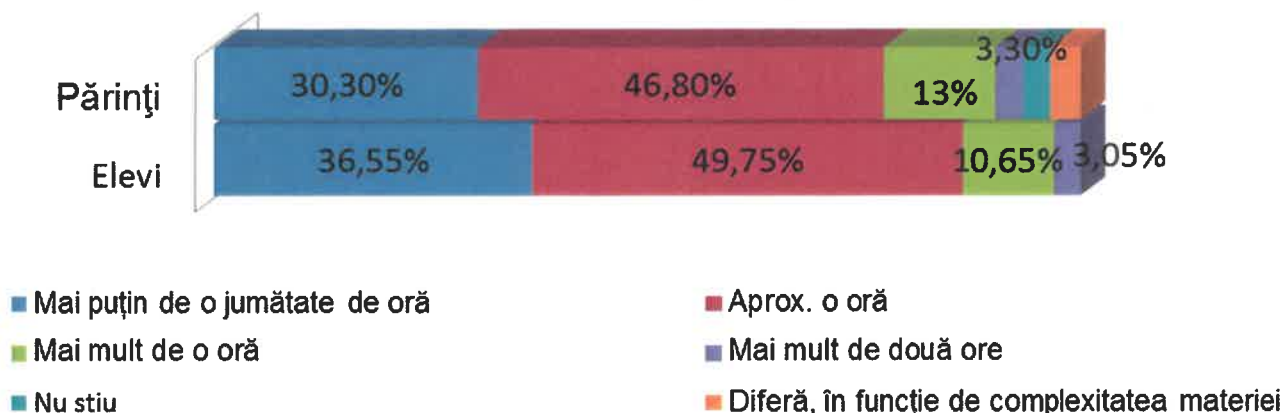
1. Mai întâi, am dorit să aflăm cum apreciază cele două categorii de respondenți (elevi și părinți) agreearea limbilor învățate de elevi. Constatarea este următoarea: elevilor le place cel mai mult limba maghiară, urmează limba engleză și limba română.

În ce măsură plac limbile menționate mai jos, conform afirmațiilor elevilor și ale părinților?

2. Referitor la timpul investit pentru pregătirea lecțiilor de limba și literatura română, constatăm că nu există diferențe semnificative între rezultatele primite de la elevi și cele venite de la părinți.

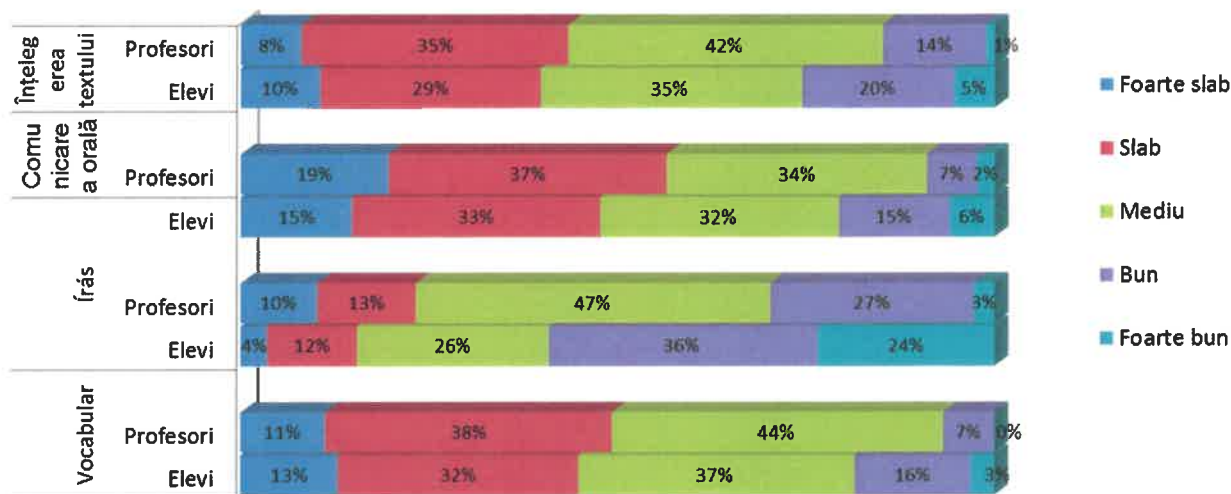
Cât timp petrec elevii, zilnic, cu învățarea limbii române, după cursuri, conform afirmațiilor elevilor și ale părinților lor?

Ambele categorii afirmă că majoritatea elevilor petrec în jur de o oră, zilnic, pentru pregătirea la limba și literatura română. Menționăm și aici că această pregătire are loc, zilnic, după 6-7 ore de curs, iar elevii trebuie să se pregătească pentru a doua zi și la alte discipline. Cea mai mare diferență (de aprox. 6%) se constată la itemul *Mai puțin de o jumătate de oră*, unde procentajul este în favoarea elevilor (36,55%, față de 30,30% afirmat de părinți).

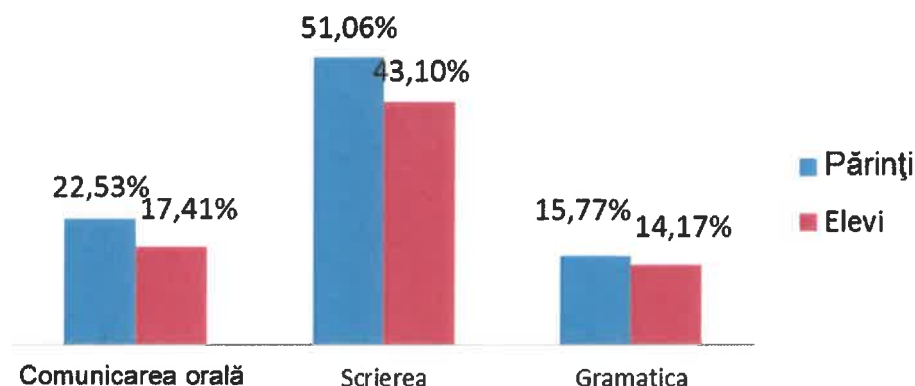
3. A treia comparație se referă la nivelul actual de cunoștințe de limba română al elevilor.

Cum apreciez elevii și profesorii nivelul de cunoștințe de limba română al elevilor?

Copiii și profesorii consideră că cele mai bune cunoștințe de limba română elevii le au la scriere. Aproape un sfert dintre elevi afirmă că ei sunt foarte buni la scriere, iar o treime că sunt buni. Profesorii lor sunt mai critici: ei apreciază că nivelul competenței de scriere al elevilor lor este mai degrabă bun sau mediu. Elevii consideră, în comparație cu profesorii lor, că sunt mai buni și la înțelegerea textului. Copiii se autoapreciază ca fiind mai buni și în cazul vocabularului. Vorbirea (exprimarea orală) se află pe ultimul loc, dar și în acest caz, profesorii le dau elevilor aprecieri mai slabe decât și le-au acordat elevii înșiși. Pe scurt, elevii și-au acordat aprecieri mai bune decât au făcut-o profesorii lor.

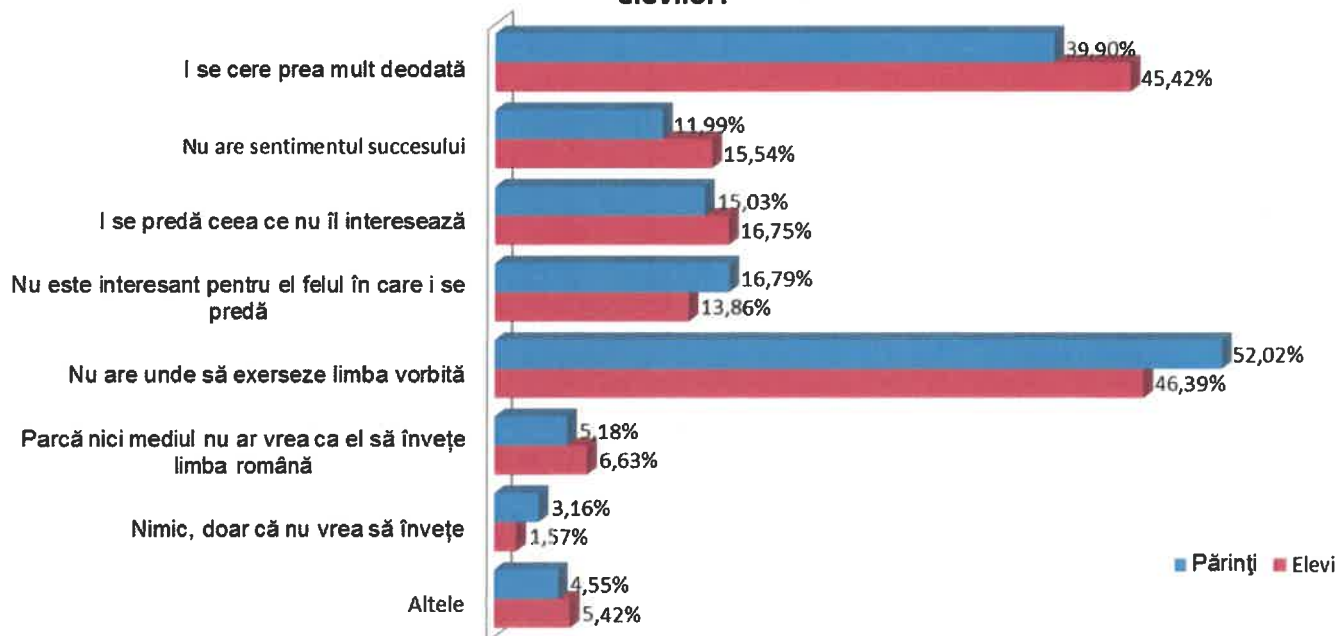
Care sunt punctele tari privind cunoștințele de limba română, conform elevilor și părinților?

În cazul în care comparăm răspunsurile elevilor cu cele ale părinților, observăm că acestea sunt asemănătoare în ceea ce privește nivelul de competențe și conținuturi.

4. Tot din perspectiva părinților și a elevilor am comparat și rezultatele privind răspunsurile referitoare la obstacolele în învățarea limbii române de către elevi. Chiar dacă se observă diferențe de procentaj, acestea nu depășesc în cazul niciunui item 5,52%. Tendințele sunt asemănătoare, atât în cazul răspunsurilor date de elevi, cât și al celor date de părinți. Cel mai mare impediment în învățarea limbii române (atât în cazul elevilor, cât și în cel al părinților) îl constituie faptul că elevii nu au unde să practice limba română vorbită și că li se cere prea mult deodată.

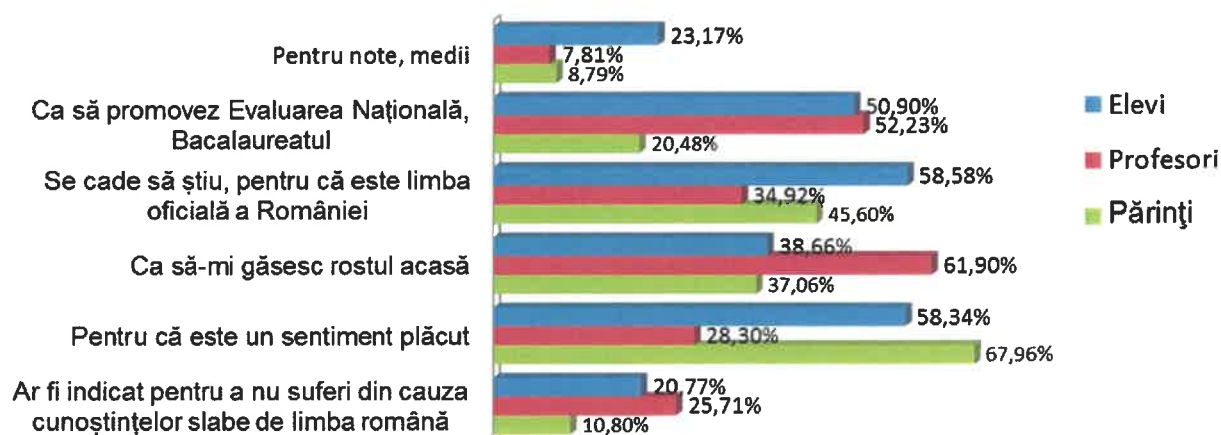
Ce îl împiedică pe copil să învețe limba română, conform părerii părinților și a elevilor?

5. În cazul următoarei comparații observăm rezultate (și păreri) diferite. Privitor la cunoașterea limbii române, pentru că trăim în România, elevii au dat cele mai multe răspunsuri

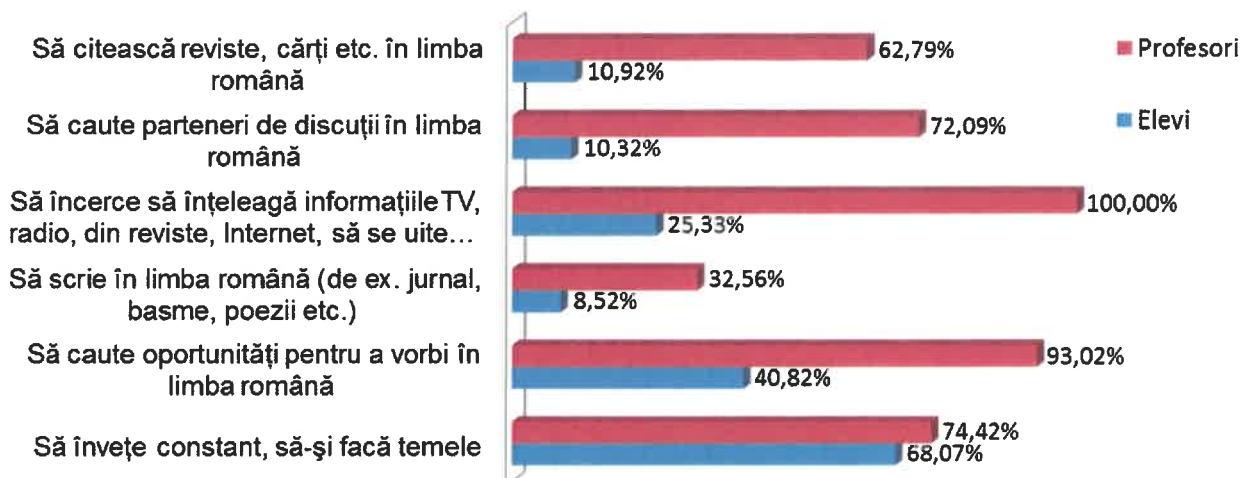
favorabile acestui item, profesorii cele mai puține, între răspunsurile celor două eșantioane existând o diferență de 23,66%. O altă diferență remarcabilă se observă la itemul *pentru că este un sentiment plăcut*, la acesta părinții au excelat, cu 67,96%, față de cele 28,3%, atinse de profesori, diferența fiind de aprox. 40%. Cele mai multe procente au fost obținute de profesori la itemul *ca să-mi găsesc rostul acasă* (61,9%), cele ale elevilor situându-se la nivelul de aprox. 37-38%. La varianta de răspuns *pentru note/medii*, răspunsurile elevilor au obținut cele mai ridicate procentaje, cu aprox. 15% mai mult decât cele ale părinților și ale profesorilor. Surpriza cea mai mare apare la varianta de răspuns referitoare la promovarea examenelor naționale, aici procentele răspunsurilor părinților situându-se cu mult (cu aprox. 30%) sub cele ale elevilor și ale profesorilor.

De ce este nevoie să știi bine românește?

6. O altă comparație se referă la măsurile pe care le pot lua elevii pentru a învăța limba română. Constatăm mai multe deosebiri între afirmațiile elevilor și cele ale profesorilor. În timp ce 62,79% dintre profesori cred că cititul de cărți, reviste etc. în limba română este o măsură bună, aceasta este întrevăzută de doar 10,92% dintre elevi. În timp ce 72,09% dintre profesori consideră că o legătură pe Internet cu un partener este benefică pentru elevi pentru învățarea limbii române, această posibilitate este acceptată într-o proporție de 10,32% dintre elevi. Cele mai apropiate valori de răspuns le-am obținut în privința unei singure măsuri: aceea de a învăța constant, zi de zi.

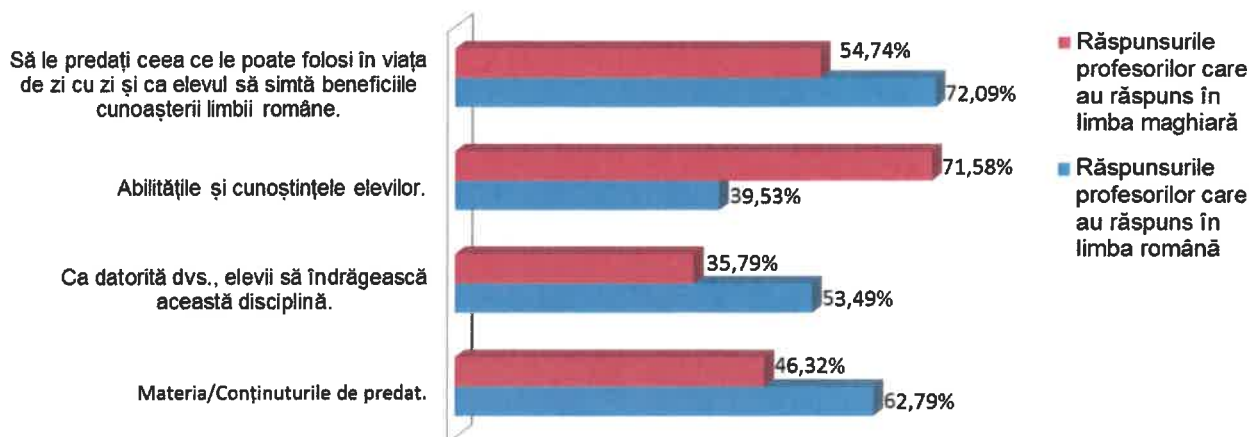
Ce pot să facă elevii pentru a învăța limba română?

7. Răspunsurile profesorilor care au completat chestionarul în limba română la întrebarea următoare diferă, în cazul câtorva variante de răspuns, de cele ale profesorilor care l-au completat în limba maghiară.

Ce urmăriți când vă pregătiți pentru lecții?	Román anyanyelvű válaszadók	Magyar anyanyelvű válaszadók
Materia/Conținuturile de predat.	62,79%	46,32%
Ca datorită dvs., elevii să îndrăgească această disciplină.	53,49%	35,79%
Abilitățile și cunoștințele elevilor.	39,53%	71,58%
Să le predați ceea ce le poate folosi în viața de zi cu zi și ca elevul să simtă beneficiile cunoașterii limbii române.	72,09%	54,74%

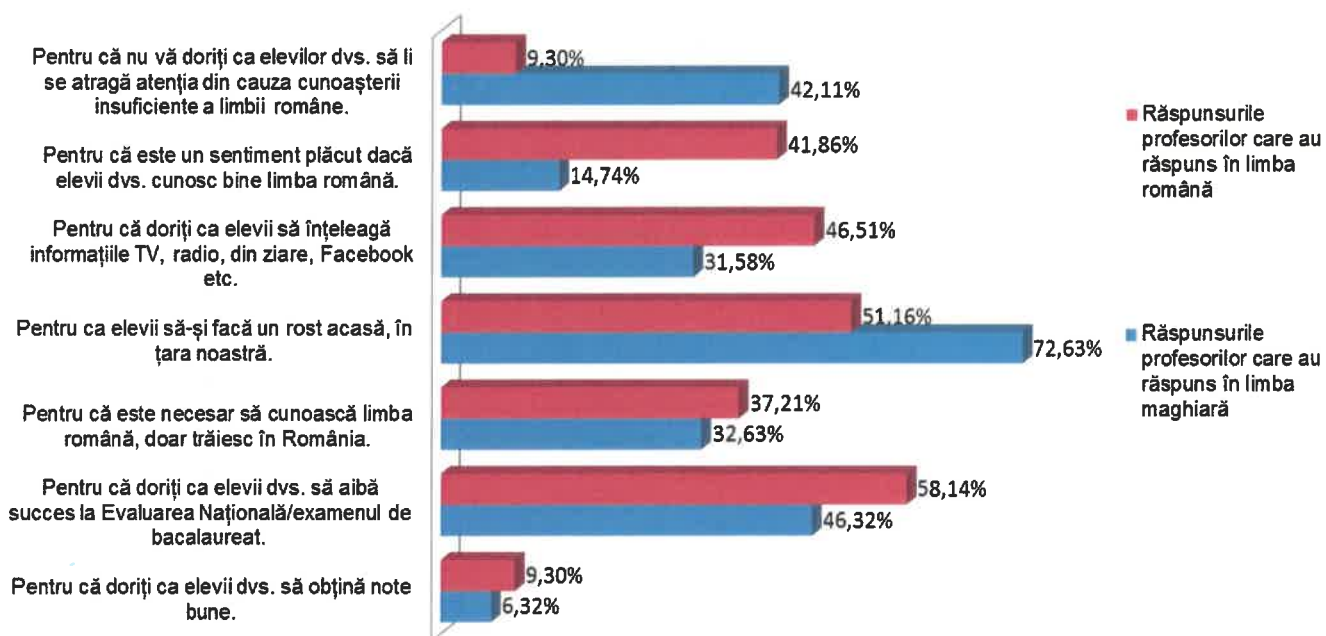
Ce urmăriți când vă pregătiți pentru lecții?

Diferențe remarcabile (între 16-32%) între cele două categorii de profesori se constată în cazul exprimării scopului urmărit pe parcursul pregătirii lecțiilor.

8. Merită observate și diferențele de valori la răspunsurile date la această întrebare. Câteva variante de răspuns ies în evidență: o diferență de 32,81% la varianta de răspuns *Pentru că nu vă doriți ca elevilor dvs. să li se atragă atenția din cauza cunoașterii insuficiente a limbii române*; o diferență de 21,47% la varianta de răspuns *Pentru ca elevii să-și facă un rost acasă, în țara noastră* și o diferență de 27,12% la varianta de răspuns *Pentru că este un sentiment plăcut dacă elevii dvs. cunosc bine limba română*.

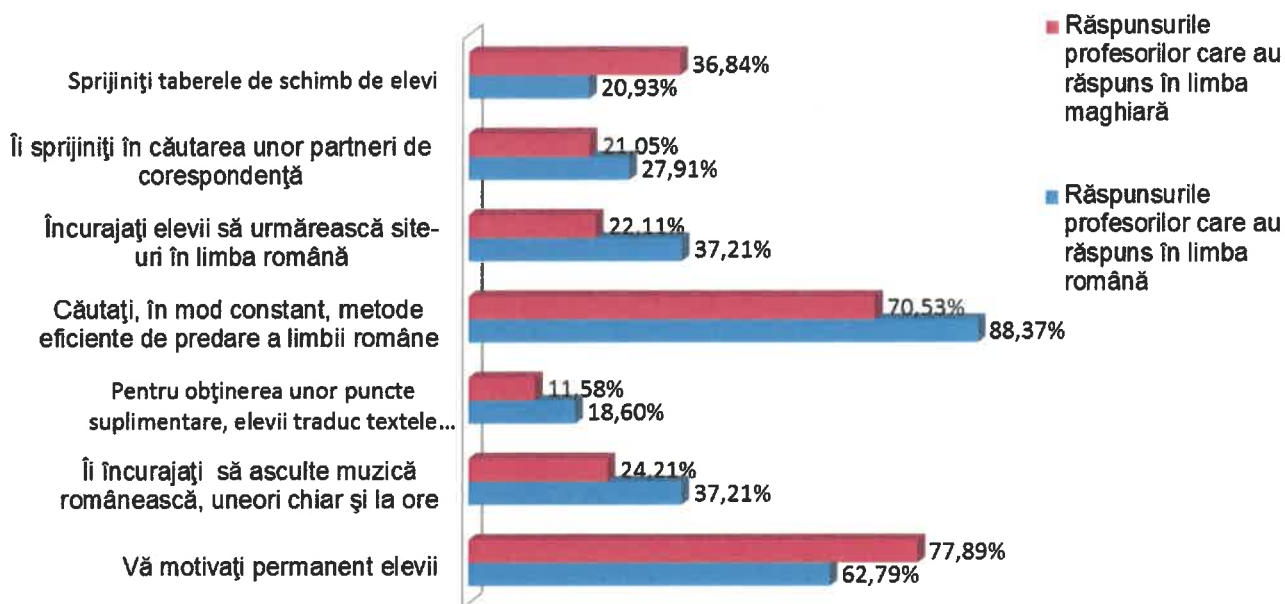
De ce este necesar ca elevii dvs. să cunoască limba română?

9. Se constată diferențe între răspunsurile profesorilor care au răspuns în limba maghiară și cei care au răspuns în limba română, de exemplu, la varianta de răspuns: *Pentru că nu vă doriți ca elevilor dvs. să li se atragă atenția din cauza cunoașterii insuficiente a limbii române* (42,11%; 9,30%), la varianta de răspuns: *Pentru ca elevii să-și facă un rost acasă, în țara noastră* (72,63%; 51,16%). Profesorii care au răspuns în limba română au răspuns cu mult diferit față de cei care au răspuns în limba maghiară la varianta de răspuns: *Pentru că doriți ca elevii să înțeleagă informațiile TV, radio, din ziare, Facebook etc.* (46,51%; 31,58%), precum și la varianta de răspuns: *Pentru că doriți ca elevii dvs. să aibă succes la Evaluarea Națională/examenul de bacalaureat* (58,14%; 46,32%).

10. O ultimă comparație a rezultatelor chestionarelor profesorilor care au răspuns în limba maghiară și cei care au răspuns în limba română referitor la contribuția lor la dezvoltarea competențelor de comunicare în limba română arată, de asemenea, diferențe de valori, în cazul mai multor variante de răspuns, cum se observă în graficul de mai jos:

Ce puteți face pentru ca elevii dvs. să-și dezvolte competențele de comunicare în limba română?

Menționăm că diferitele întrebări sunt privite diferit de categoriile de eșantioane comparate. Important este să ne formăm și cu ajutorul acestor situații statistice o imagine corectă și coerentă asupra problemei predării și învățării limbii române de către copiii județului nostru, întrucât fiecare categorie de respondenți a recunoscut că aceasta există.

La fel de important va fi să se ia la nivel de județ și local măsuri pentru îmbunătățirea situației, fiind nevoie de contribuția multor persoane și instituții.

VI. Concluzii

1. Problema cunoașterii insuficiente a limbii române de către elevii școlilor și secțiilor cu predare în limba maghiară din județul nostru este una veche, fiind semnalată chiar de părinții respondenți. Aceștia, la rândul lor, au avut anumite dificultăți în a-și însuși limba română. În această ordine de idei, precizăm că **numai o cincime dintre părinți cunosc foarte bine limba română.**
2. Fiind o regiune locuită cu precădere de populație maghiară, **interesul ca elevii să-și însușească limba română este ridicat, atât în rândul copiilor, al părinților acestora, cât și al profesorilor de limba și literatura română.**
3. Tema studiului a fost tratată cu maximă seriozitate de respondenți la completarea chestionarelor, răspunsurile date fiindu-ne de mare folos. S-a constatat o atitudine pozitivă a respondenților față de această temă.
4. Deși există dificultăți în a învăța limba română, toate categoriile de respondenți sunt de părere că aceasta poate fi învățată, chiar dacă nu în fiecare caz foarte bine, în grădinițele și școlile județului nostru.
5. Problema cunoașterii insuficiente a limbii române de elevii județului nostru a devenit o chestiune frecvent dezbătută în societate, în primul rând, din cauza rezultatelor modeste obținute de elevii noștri la examenele naționale.
6. Toate categoriile de respondenți consideră că este necesară cunoașterea limbii române de către elevi, motivele diferă de la respondent la respondent.
7. **Elevii îndrăgesc prea puțin limba română, printre motive regăsindu-se următoarele: lipsa oportunităților de a comunica în limba română (cu excepția orelor de curs), prea multe cerințe prevăzute în programa școlară și în programa de examen, lipsa succesului școlar la disciplina limba și literatura română, lipsa atractivității predării etc.**
8. Toți respondenții arată că elevii favorizează studiul limbii engleze, datorită faptului că atât conținuturile, cât și mijloacele și metodele de predare le sunt mai accesibile.
9. Nicio categorie de respondenți nu pune nivelul scăzut de cunoștințe de limba română ale elevilor numai pe seama lor, ci toate văd o serie de obstacole care conduc la această situație.
10. Atât copiii cât și părinții afirmă că majoritatea elevilor învață, acasă, în medie, o oră pe zi, la disciplina limba și literatura română. Frecvent, elevii au teme de casă pe care nu le pot rezolva singuri.
11. Nu numai copiii, ci și părinții și profesorii admit că cele mai mari probleme ale elevilor sunt în domeniul exprimării orale, al vorbirii. Ei stau mai bine la scriere, dar le lipsesc abilitățile de comunicare orală. Important pentru copii și părinți ar fi ca elevii să se facă înțeleși în orice situație.
12. **Exprimarea orală și însușirea limbii vorbite este pentru fiecare categorie de respondenți mai importantă decât obținerea unor rezultate bune la examenele naționale.**
13. Toate categoriile de respondenți au identificat mai multe căi și posibilități de îmbunătățire a situației, cu toții fiind de acord că trebuie să contribuie la această îmbunătățire.
14. **Părinții și elevii consideră că nu numai ei trebuie să contribuie la îmbunătățirea situației, ci și instituțiile și autoritățile statului.**
15. Elevii înșiși recunosc că trebuie să se pregătească zi de zi la această disciplină. Chiar dacă este cea mai importantă modalitate de a-și îmbunătăți cunoștințele de limba română, aceasta nu este unica.
16. Prin cifrele prezentate în prezentul studiu ipotezele formulate în introducere s-au adeverit.

VII. Opinii și recomandări din partea chestionaților

Elevii, părinții și profesorii au formulat opinii cu privire la modalitățile de învățare-predare mai eficiente a limbii române, în județul Harghita.

În răspunsurile lor și-au exprimat dorința lor de a fi respectați datorită alterității cauzate de statutul minoritar în care se află (1), schimbarea instrumentelor, a conținuturilor și a ritmului de învățare (2), dorința de a alege metodele exigente (3), dorința de îmbunătățire a atitudinii elevilor și a profesorilor (4, 5), îmbunătățirea atitudinii față de limba română (6), precum și opinii privind organizarea învățării (7).

În cele ce urmează, vom cita cele mai frecvent menționate idei constructive:

1. Opinii/propuneri privind respectarea alterității:

„Limba română să nu fie predată ca și elevilor nativi români”. (elev, 2017)

„Ar trebui predată ca o limbă străină”. (elev, 2017)

„Dacă aș fi vrăjitor, aș da timpul înapoi, până la clasa întâi, în timpul nostru, pentru că astfel aș fi studiat limba română ca pe o limbă străină, iar acum am fi tratați într-o lumină complet diferită. Și poate că limba română ar merge mai bine”. (elev, 2017)

„Cred că elevii maghiari ar avea mai mult succes în procesul de învățare a limbii române, dacă s-ar începe predarea ei ca pe o limbă străină și, pe cât posibil, cu explicații (și) în limba maghiară. Accentul ar trebui să fie mai degrabă pus pe comunicare, iar elevii ar înțelege mai degrabă gramatica, dacă aceasta li s-ar explica în limba maghiară.” (părinte, 2017)

„Ar trebui să fie predată ca limbă străină, adică, la început, să nu se pună accent pe literatură, ci pe comunicare, cu o multitudine de materiale vizuale: filme de scurt metraj, vizionare de materiale video, ore ludice, distractive. Acestea, cu siguranță, ar ajuta la îndrăgirea și cunoașterea limbii. Ar trebui ținut pasul cu vremurile de azi, iar orele de limba română ar trebui modernizate”. (părinte, 2017)

„Să nu li se ceară la nivel de limbă maternă, ci ca pe-o limbă străină, utilă copilului. (Engleza este, după el, mai utilă și nici nu este atât de obligatorie, de aceea o acceptă mai bine”. (părinte, 2017)

„În opinia mea, elevii maghiari ar trebui să studieze limba română ca o limbă nematernă, permițându-le mai multe activități de comunicare, pentru a încuraja dezvoltarea vocabularului în limba română și exprimarea facilă și eficientă”. (profesor de limba română, 2017)

„Din punctul meu de vedere, limba română ar putea fi însușită eficient de elevii maghiari dacă s-ar aplica noua programă pentru minorități și dacă fiecare profesor ar aplica metode pentru a le stârni interesul copiilor”. (profesor de limba română, 2017)

„Să le fie predată mai atractiv copiilor. Să fie predată ca o limbă străină, prin jocuri, prin diferite situații de vorbire specifice”. (profesor de limba română, 2017)

2. Opinii/recomandări privind schimbarea conținuturilor de învățare (a curriculumului), a materialelor didactice (manuale, materiale didactic-auxiliare):

„Aș da în mâinile profesorilor un curriculum bine structurat, aș îmbunătăți atitudinea profesorilor. Le-aș oferi copiilor posibilitatea de a o învăța jucându-se, începând cu o vârstă timpurie, le-aș da posibilitatea să o învețe liber”. (elev, 2017)

„Aș schimba materia de predat, așa cum este cea de la limba engleză, în manualul *Snapshot*”. (elev, 2017)

„Le-aș da texte care să-i intereseze pe elevi și pe care doresc să le traducă. Săptămâna trecută am avut un text despre o adolescentă, care ne-a interesat mult pe noi, elevii”. (elev, 2017)

„Cel mai important ar fi ca elevul să-și însușească limba vorbită, cea de zi cu zi, nu literatura și gramatica”. (părinte, 2017)

„Ar fi de mare ajutor dacă în școală s-ar preda, în primul rând, comunicarea. [Limba] Să ne ajute la completarea unor documente oficiale și să se vorbească cât mai mult românește”. (părinte, 2017)

„Ar ajuta, în primul rând, ca limba română să fie predată ca o limbă străină, de la început până la sfârșit. Accentul să fie pus pe comunicare, iar copilul să aibă experiențe pozitive la orele de română. În cazul în care se predă literatura, să nu se predea operele greu de înțeles ale clasicilor literaturii române, ci texte apropiate vârstei elevilor, iar elevii să fie introduși în lumea literaturii române cu texte ușor de citit”. (părinte, 2017)

„Învățarea limbii române după manuale, metode de predare a limbii române ca limbă străină, sau cel mult ca a doua limbă”. (profesor de limba română, 2017)

„Diminuarea importanței cunoștințelor referitoare la gramatică la clasele gimnaziale (ex. cazul substantivelor), în cazul elevilor maghiari. Aceste aspecte sunt prezente doar minimal și la clasele liceale. Să se pună mai mult accent pe utilizarea limbii în crearea și descifrarea de texte. La clasele maghiare ar trebui intensificată utilizarea limbii române prin ore suplimentare, atât la nivelul primar cât și la cel gimnazial, deoarece însușirea unei limbi este aproape imposibilă pe baza orelor asigurate de planul-cadru de învățământ, ținându-se cont de obiectivele examenelor naționale”. (profesor de limba română, 2017)

„Formularea de așteptări realiste față de copii, în special în ceea ce privește numărul de ore. Să nu așteptăm același nivel de competențe lingvistice de la un elev care învață limba română în trei ore pe săptămână, ca și de la unul care o învață în cinci ore pe săptămână. Curriculumul să fie simplificat. Să decidem dacă se dorește ca elevii să cunoască limba sau dacă se vrea formarea unor critici literari”. (profesor de limba română, 2017)

3. Opinii/recomandări de reînnoire a metodelor de predare:

„Dacă aș fi vrăjitor, m-aș ajuta pe mine și pe colegii mei printr-un proces de învățare a limbii române jucăuș, căci așa s-ar reține mai multe. (Elev, 2017)

„I-aș ajuta pe copiii maghiari să învețe cuvintele necunoscute prin ghicitori, prin jocuri lingvistice și prin jocuri de comunicare” (elev, 2017)

„Învățarea pe de rost a lecțiilor literare ne ia timpul în care am putea să învățăm limba prin conversație. Aș rearanja această proporție. (elev, 2017)

„Să se predea mai puțin, mai minuțios. [Elevii] Să învețe jucându-se. (părinte, 2017)

„Ar trebui să fie predată ca limbă străină, adică, la început, să nu se pună accent pe literatură, ci pe comunicare, cu o multitudine de materiale vizuale: filme de scurt metraj, vizionare de materiale video, ore ludice, distractive. Acestea, cu siguranță, ar ajuta la îndrăgirea și cunoașterea limbii. Ar trebui ținut pasul cu vremurile de azi, iar orele de limba română ar trebui modernizate”. (părinte, 2017)

„Prin mai multă motivare, prin jocuri și prin a le face ore interesante, pentru a avea un sentiment de succes”. (părinte, 2017)

„Se poate lansa pe versurile unei melodii ascultate și plăcută auzului. Sunt explicate cuvintele, apoi sunt provocați să treacă la înțelegerea mesajului transmis. În acest fel pot folosi noțiunile studiate și își îmbogățesc abilitățile de comunicare orală și scrisă. Se pot folosi interdisciplinaritatea, elemente de cultură generală. Vorbind numai în limba română, elevii sunt obișnuiți să o folosească chiar și în discuțiile dintre ei”. (profesor de limba română, 2017)

„Însușirea limbii române ar fi mai eficientă dacă s-ar realiza prin activități practice, prin utilizarea limbii vorbite și prin comunicare”. (profesor de română, 2017)

„Este o mare întrebare pentru mine la ce ne putem aștepta din partea elevilor care se exprimă dificil chiar și în limba lor maternă. *Constrângerea de performanță* (examenul) este o povară atât pentru profesor, cât și pentru elev”. (profesor de limba română, 2017)

4. Opinii/recomandări privind schimbarea atitudinii profesorilor

„Aș face ca profesorul să fie vesel și să glumească, pentru ca orele să fie distractive". (elev, 2017)
„În fiecare zi aș duce ceva interesant la ore". (profesor de limba română, 2017)
„Profesorul să nu îi certe și să nu strige la ei, ci să îi încurajeze". (profesor de limba română, 2017)
„Ar fi nevoie ca părintele și profesorul să petreacă de mai mult timp și să aibă mai multă răbdare pentru ca elevul să studieze limba română". (părinte, 2017)
„Copiii să nu vină acasă de la școală cu experiențe neplăcute, ci cu voie bună și stimulați pentru a învăța, așa cum este cazul la alte discipline". (părinte, 2017)
„În tot cazul, astfel încât copilul să fie interesat de limba română și nu să o deteste". (părinte, 2017)
Este nevoie de schimbarea mentalității de către părinți, copii și profesori. Crezul vechi, cum că limba română nu poate fi învățată, trebuie înlocuit cu unul potrivit căruia limba română este simplă și poate fi însușită". (profesor de limba română, 2017)
„Perseverență din partea elevilor, profesorilor și părinților. Seriozitate în ceea ce privește învățarea limbii române". (profesor de limba română, 2017)

5. Opinii/recomandări privind schimbarea atitudinii elevilor (familiei)

„Aș face vrăji, ca să am mai multă răbdare și mai multă atitudine pozitivă". (elev, 2017)
„Aș oferi încredere, disciplină, înțelepciune și atenție pentru ca limba română să devină mai îndrăgită și pentru a se considera că merită în viață să deții abilități de folosire a limbii române". (elev, 2017)
„Depinde mult de copil, în ce măsură vrea să învețe limba română". (părinte, 2017)
„[Limba română] Ar trebui vorbită și acasă, să nu păstrăm o distanță față de limba română, să-i ajutăm încă de la vârsta de școală primară și să-i verificăm". (părinte, 2017)
„Nu-l interesează limba română, nu are simț lingvistic, așa că nu am idee cum aș putea să-l ajut. (părinte, 2017)
„Nu există o rețetă unică. În primul rând, ar trebui ca mentalitatea oamenilor și a copiilor să se schimbe, trebuie să acceptăm importanța limbii române. Problema secundară provine din pasivitatea generației actuale, sunt dezinteresați față de nou ... Depinde de ei". (profesor de limba română, 2017)
„Atâta timp cât elevul nu înțelege și nu simte că este important să învețe limba, indiferent de ce măsuri vom lua, acestea nu vor face limba română mai eficientă". (profesor de română, 2017)
„În primul rând, schimbarea atitudinii și a mentalității oamenilor (minorităților) din acest județ". (profesor de limba română)

6. Opinii/recomandări privind schimbarea atitudinii față de limba română

„Nu aș permite ca elevul să învețe cu sila limba, pentru că aceasta nu ajută, ci, din contră, este în defavoarea lui". (elev, 2017).
„În primul rând, aș elimina comportamentul refractar din mintea sau din subconștientul lui față de limba română și față de ceea ce este românesc, deoarece acesta influențează, în mare măsură, [negativ] progresul". (elev, 2017)
„Celui ce nu le are, i-aș da perseverență, dorință și timp pentru a învăța, iar celui care nu vorbește, i-aș da curaj pentru a vorbi bine". (elev, 2017)
„Pentru a învăța limba română, este necesar mai întâi să o iubești foarte mult, așa cum am iubit-o eu. Dar copiii noștri nu prea o îndrăgesc, așa că nici nu îi forțez". (părinte, 2017)
„Însușirea limbii române se bazează pe voința, sânguința, oportunitatea și încurajarea pentru a o învăța. (părinte, 2017)
„Cumva ar trebui să se atragă atenția asupra frumuseții limbii române. Cultura română să fie adusă mai aproape de copii. Să li se predea cântece, dansuri și manifestări cotidiene ale limbii române. Ar fi bine dacă națiunea majoritară nu s-ar manifesta ostil față de noi. O limbă poate fi

învățată numai îndrăgind-o. Trebuie să-i îndrăgim pe cei care o vorbesc. Pentru atingerea acestui deziderat ar putea să ne ajute și reprezentanții națiunii majoritare". (părinte, 2017)

7. Opinii/recomandări privind căutarea unor modalități de organizare a învățării

„Vara m-aș preschimba și aș preschimba și clasa mea, pentru a ajunge într-o localitate românească, în care am putea vorbi doar limba română”. (elev, 2017)

„Aș organiza tabere de schimb cu școlile din România”. (elev, 2017)

„Aș merge cu colegii mei la un cerc interactiv, care ar include o zi în fiecare săptămână, cu accent pe comunicare și distracție, astfel putându-ni-se dezvolta abilitățile de comunicare și de siguranță de sine”. (elev, 2017)

„Să organizăm excursii acolo unde se cunoaște doar limba română, de exemplu în Moldova, în Oltenia etc”. (părinte, 2017)

„Căutarea unei posibilități de dialog în limba română”. (părinte, 2017)

„Organizarea de grupe lingvistice, în funcție de simțul lingvistic, desfășurarea unor activități pentru dezvoltarea abilităților lor lingvistice”. (părinte, 2017)

„Deoarece județul Harghita nu poate schimba curriculumul trebuie să se ia în considerare ore suplimentare. Un ajutor ar putea veni printr-un program al UE, bine gândit, în care s-ar putea desfășura activități pentru însușirea limbii române, în timpul vacanței”. (profesor de limba română, 2017)

„Participarea de către elevi la tabere și excursii, în care să comunice în limba română (din păcate, zona noastră este una defavorizată, și părinții nu au posibilități materiale”. (profesor de limba română, 2017)

„Organizarea unor activități săptămânale, pe teme obișnuite, pentru aplicarea cunoștințelor însușite. Să fie sprijiniți profesorii de limba română care vin cu idei bune și care muncesc foarte mult”. (profesor de limba română, 2017)

Încheiere:

„Cea mai importantă măsură ar fi evitarea iluziilor și să nu predăm construind pe minciuni. Ar fi bine dacă am putea preda pornind de la nivelurile de competențe lingvistice reale ale copiilor și dacă am putea satisface condițiile realiste. Atâta timp cât acest lucru nu este posibil (și programa școlară de clasa a 5-a ne dovedește acest lucru), orice altă măsură nu reprezintă altceva decât zgârierea vârfului aisbergului, cheltuirea de energie și de bani”. (profesor de limba română, 2017)

VIII. Propuneri de măsuri pentru decidenți

1. Organizarea unor formări continue pentru învățători și profesorii de limba și literatura română de la secția maghiară, cu tandemuri mixte de formatori: profesori de limba și literatura română și profesori de limbi moderne.
2. Organizarea unor tabere de învățare a limbii române, pentru elevii claselor I - a IV-a și a V-a - a VIII-a, în perioada vacanțelor școlare, cu tandemuri mixte de îndrumători: profesori de limba și literatura română și profesori de limbi moderne.
3. Organizarea unor schimburi de experiență de o săptămână, în perioada vacanțelor școlare, pentru elevii tuturor ciclurilor, cu elevi/clase/școli din zone geografice ale țării în care se vorbește exclusiv limba română.
4. Organizarea unor activități gratuite, săptămânale, cu elevii claselor primare și gimnaziale, la nivel de oraș/microzonă/comună etc., cu accent pe învățarea limbii române.
5. Înființarea unei platforme electronice, cu exerciții interactive, pentru învățarea limbii române, pe site-ul Consiliului Județean Harghita.

Miercurea Ciuc, 13.04.2018

Grupul de lucru al Consiliului Județean Harghita:

1. Bartolf Hedwig – inspector școlar, Inspectoratul Școlar Județean Harghita;
2. Bőjte Daniel - consilier, Inspectoratul Școlar Județean Harghita;
3. Bartha Dalma – sociolog, Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Harghita;
4. Bálint Miklóssy Enikő – director, Asociația pentru Județul Harghita;
5. Ferencz Salamon Alpár – consilier județean, director Școala Generală "József Attila" din Miercurea-Ciuc, profesor de limba engleză și istorie;
6. Hosszú Emese – inspector de specialitate, Biroul de analiză și sinteză din cadrul Direcției generale economice, Consiliul Județean Harghita;
7. Csiki Anna – consilier, Direcția generală programe, proiecte și achiziții publice, Consiliul Județean Harghita.

În numele Grupului de lucru,
Bartolf Hedwig - inspector școlar, coordonatorul studiului
Bartha Dalma - sociolog, consilier școlar
Hosszú Emese - sociolog, inspector de specialitate

